

TÜRK

SÖZLÜ

Yıl : 1
Sayı : 28
28 Mayıs 1968
100 Kuruş

SON çağ tarihinin «Hasta adam» olarak nitelediği Osmanlı İmparatorluğunun tasfiyesinden sonra, bu İmparatorluğun ANADOLU yaylaları ile TRAKYA ovalarında modern bir devlet kuran, milletine millî benliğini idrak ettiren, vatansız bırakılmak istenilen Türklere vatan kazandıran, emperyalizmin boyunduruğu altında sömürgeleştirilen milletlere, bağımsızlık mücadelelerinde bir umut, ideal ve cesaret kaynağı olan, adı, zincire vurulmuş bu mazlum milletlerin ellerinde bir özgürlük ve bağımsızlık bayrağı ve meşalesi olarak yükselen ve dalgalanan, tarihin ender yetiştirdiği ATATÜRK'ün çocukları olarak ne kadar öğünsek azdır.

Büyük ATATÜRK'ün, 27 Mayıs devrimi üzerine olan sonsuz etkilerini belirtebilmek için, Türk milletini orta çağ karanlıklarından günün uyarılıklarına çıkarmak için giriştiği devrim hareketlerinden ve ortaya koyduğu devrim ilkelerinden kısaca bahsedeceğim.

İnançımıza göre MUSTAFA KEMAL'i dünyaya tanıtan ve onu bayraklaştırarak, amansız bir ANTI — EMPERYALİST oluşuyla ULUSLARARASI KAPİTALİZME karşı bulunması, devrim ilkeleri ve bu ilkelere dayanarak yapılan ATATÜRK Devrimleridir.

ATATÜRK'ün devrim ilkelerini, kendi hayatına iken Türk Anayasasına giren CUMHURİYETÇİLİK, LAİKLİK, HALKÇILIK, DEVLETÇİLİK, MİLLİYETÇİLİK ve DEVRİMCİLİK olarak sıralamak kanımca en doğru bir tasniftir.

ATATÜRK DEVRİMLERİ ise, Anayasanın 153 üncü maddesinde adları sıralanan kanunlarla yapılan kıyafet, harf, medeni kanun, öğretimin birleştirilmesi ve benzeri devrimlerle TÜRK DİL KURUMU gibi kurumların başardıkları devrimlerdir.

Yukarıda belirttiğim üzere, 27 MAYIS İhtilâliyle kurulacak bağlantıya esas olmak üzere Devrim İlkeleri hakkında kısaca bilgi sunacağım.

REJİM (CUMHURİYET ve LAİKLİK):

MONARŞİK bir idare dzeninde kurulmuş bulunan Osmanlı İmparatorluğu Yavuz Sultan Selim'in Mısır'ı fethetmesiyle Halifelik te Padışaha verilerek aynı zamanda teokratik bir devlet hüviyetini almıştır. Bu tarihten sonra her türlü yürütme gücünü elinde bulunduran Padışah, Halife olarak bütün müslümanların dinî lideri bulunmakta idi.

Tarihinin son devresinde, milletin hayatına kast ve ona ihanet edecek bir hale gelmiş bulunan Saltanat müessesesi ile, Birinci Cihan Harbinde, bütün dünya müslümanlarının dinî lideri sıfatıyla Halife tarafından ilân edilen «Mukaddes Cihada» dünya müslümanlarının olumlu bir cevap vermeleri şöyle dursun, hemen bütün cepelerde ayrı dinde bulunan düşmanlarımızın yanlarında yer almaları ve karşımıza dikilmeleri, esasen alındığı günden beri Türk milletine yararlı olduğu şüpheli bulunan Hilâfet müessesesinin de kaldırılması zamanını getirmişti.

ATATÜRK ve etrafındaki bir avuç inançlı devrimci kadro, iktisaden ve fikren kasten geri bırakılmış ve bu nitelikleriyle de Saltanat ve Hilâfet körü körüne bağlı büyük bir çoğunluğun arzularına rağmen bu köhne müesseseleri kaldırdılar.

Bu suretle, 600 yıllık Osmanlı Saltanatı, yerini TÜRKİYE CUMHURİYETİ'ne, 400 yıllık Hilâfet müessesesi de yerini din ile dünya işlerini kesinlikle birbirinden ayıran LAİKLİK'e bırakıyordu.

HALKÇILIK:

BÜYÜK ATATÜRK ve onun inançlı devrim arkadaşları HALKÇI idiler. Memleketin kurtuluşunu bu ilkenin uygulanmasında görmekte idiler. Fakat HALKÇILIK'ın karşıtı olarak yalnız EMPER-

YALİZM İLE ULUSLARARASI KAPİTALİZMİ gördüler ve onunla mücadele ettiler. Derebey kalıntısı toprak ağası — kasaba eşrafi — yabancı sermayenin yerli işbirlikçileriyle yeterli şekilde mücadele edilemediğinden Halkçılık ilkesi uygulanamadı ve hâlâ da uygulanamıyor.

Kısaca Onun ve çevresinin halkçılık görüşlerine değinelim:

1. ATATÜRK bir konuşmasında; «Biz hayatını, bağımsızlığını korumak için çalışan emekçi kişileriz, zavallı bir halkız. Mahiyetimiz bilelim. Kurtulmak, yaşamak için çalışan ve çalışmaya mecbur olan bir halkız. Bundan ötürü her birimizin hakkı vardır, yetkisi vardır. Çalışmak sayesinde bir hak kazanırız. Yoksa arka üstü yatmak ve hayatını çalışmadan geçirmek isteyen insanların toplumumuzda yeri yoktur. O halde ifade ediniz efendiler; HALKÇILIK, toplum düzenini eğitime ve haklarına dayandırmak isteyen bir toplumsal öğretilerdir.»

ATATÜRK sık sık «Halk devrimdeyiz, Halk hükümetiyiz ve Halkçılık yapacağız» demekteydi.

2. Yine bir beyanında «Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti, hayat ve istikbalini kurtarmayı yegâne maksat ve gaye bildiği halkı, EMPERYALİZM ve KAPİTALİZM'in tahakkümünden ve zulmünden kurtararak idare ve hakimiyetinin hakiki sahibi kılmağa gayesine vasıl olacağı kanaatinde» demişti.

3. Türkiye Büyük Millet Meclisi Beyannamesinde «Türkiye Büyük Millet Meclisi; halkın öteden beri maruz bulunduğu sefalet sebeplerini yeni teşkilât ve vasıtalarla ortadan kaldırarak yerine refah ve saadeti sağlamağa başlıca hedef sayar. Bu sebeple toprak, eğitim, adalet, maliye, iktisat ve vakıflar işlerinde ve diğer mes'elelerde sosyal adaleti hâkim kılacak ve halkın ihtiyaçlarına göre yenilikler ve tesisler yapmağa çalışacaktır.»

4. ATATÜRK Türkiye'sinin fikriyatını yapan Ziya GÖKALP'te: «Halkçılık; esareti, reyaliği, feodalizmi, emperyalizmi, istibdadı, sövenizmi, tassaşubı, hülâsa hürriyeti ve eşitliği aykırı ne kadar kurum varsa hepsini ortadan kaldırmağa çalışan bir ülküdür. Esirin efendisine, yarıcının ağasına, amelinin patronuna, bir cahilin bir zata eşit olamaması doğal bir eşitsizlik midir? Yoksa insanların sun'î olarak meydana getirdikleri esaret, serflik ve hududsuz mülkiyet ve miras gibi sosyal kurumların sonucu mudur? Şüphesiz ki bunlar doğal eşitsizlikler değildir. Halkçılığın en büyük hedefi, bu sun'î eşitsizlikleri ortadan kaldırmaktır.»

Görülüyorki Büyük ATATÜRK'ün, Ziya GÖKALP'in söz ve yazılarında ve nihayet vatanın kurtuluşuna en kötü şartlar içinde bütün varlıklarıyla çalışan Birinci Büyük Millet Meclisi

gulanacak yolu tespit etmek üzere toplanmış bulunan İZMİR İKTİSAT KONGRESİ İstanbul işbirlikçilerinin oyunlarıyla, metot olarak Liberalizmi (Özel teşebbüs karşılığı) kabul etmiştir.

1928 Dünya iktisadî krizine kadar en küçük bir eser vermemeyi, kurulmuş bulunan yabancı sermaye yatırımlarının sömürü düzenini durduramayan ve en küçük bir yabancı tesisi millileştiremeyen bu düzenin yetersizliği, iktisadî krizin de baskısı ile anlaşarak Türk ekonomisine DEVLETÇİLİK girdi.

Yanlış bir iktisadî felsefeye otur-

tulmuş olmasına rağmen Türkiye'de DEVLETÇİLİK çok kısa zamanda meyvalarını verdi. Dünyada plânlı ekonomiyi uygulayan ikinci devlet

liyetçiliğe katkısı iktisadî kavramdır.

DEVİRCİLİK:

TOPLUMLARIN daimi bir oluş içinde buldukları bir gerçektir. Oluş halinde bulunan toplumları; daha iyiye, daha aydınlığa ve daha ileriyeye ve uygarlığa götürmek ancak Devrimcilik ilkesini benimsemek ve onu uygulamakla mümkündür.

ATATÜRK, önderlik ettiği Türk toplumuna bütün yenilik, aydınlık ve ilerilik hareketlerini getirmiştir. Gerek iç ve gerek dış etkilerle

oluş halinde bulunan toplumlara liderlik etme durumunda bulunanlar, bu oluşlara ayak uyduramaz ve onun gerisinde kalırlarsa, toplumun bu oluşumundan korkarlar ve statükocu (Tutucu) hüviyetlerini ortaya koyarak içindebuldukları toplumun da geri kalmasına sebep olurlar. Türk toplumunun böyle bir çıkmaza girmesini önlemek üzere ATATÜRK, Devrimcilik ilkesini kabul etmiştir.

Ne yazık ki devrimci kadro yetiştirerek yönetimi ele alamadan, idare tutucuların eline geçti ve bu sebeple de Türk toplumu geri kaldı.

Sami Küçük

olduk. Birinci beş yıllık plân süresinde yabancı sermayenin tüme yakını devletleştirildi veya kamulaştırıldı; çelik, şeker, çimento, tekstil, motor ve harp sanayiinin nüveleri kuruldu, demiryolları hudutları birbirine bağlandı.

Türkiye bu suretle iktisaden bağımsız bir devlet olma yolunda hızlı adımlarla ilerlemekte idi.

Plânlı ekonominin bu başarılarına rağmen, Devletçilik hakkındaki felsefi inanç (Özel teşebbüs yaratma ve özel teşebbüsün yapamadığını yapma) ikinci ve müteakip plânların yapılmasına ve uygulanmasına engel oldu ve bunun sonucu olarak ta Türkiye sanayi devrimini gerçekleştirerek geri kalmışlıktan kurtulamadı.

MİLLİYETÇİLİK:

ALTI yüz yıllık bir kıta İmparatorluğunun parçalanmasıyla al-

EMPERYALİZM VE KAPİTALİZM:

ATATÜRK'ü mazlum milletlerin de lideri yapan onun Emperyalizme, uluslararası kapitalizme karşı oluşudur.

ATATÜRK, Millî Mücadeleye başlarken ve devam ederken, bu mücadelenin Türkiye sınırları içinde kalmasını, Mustafa Kemal'in ihtilâl bayrağının Sarı Asya ve Kara Afrika dahil bütün mazlum milletlerin semalarında dalgalanacağını bilmiş ve bunu şu veciz cümle ile ifade etmişti:

«Biz bu mücadeleye kendi kurtuluşumuz için olduğu kadar, bütün esir Şark milletlerinin kurtuluşu için girişmiş bulunuyoruz.»

Fakat tarihin ne hazin bir cilvesidir ki, bir gün açığımız hürriyet mücadelesi bayrağı altında toplananları tanımaz olduk. ATATÜRK yolunda yürüyeceğim diyen Mısır'ın genç lideri NASIR'a sergerde dedik, kalbin üstünde ATATÜRK resmini ve Türk bayrağını taşıyan Cezayir'li mücahidi âsi telâkki ettik, siyasî ve iktisadî bağımsızlıkları için savaşanları manevi desteğimizden bile yoksun bıraktık. Hâlâ da vatanını yabancı istilasından ve onun işbirlikçilerinden kurtarmak için mücadele eden Vietkong'a bazı çevreler, Bolu Mutasarrıfı Osman Kadri'nin dediği gibi eşkiya veya komünist demektedirler.

ATATÜRK VE 27 MAYIS

ATATÜRK VE 27 MAYIS

ATATÜRK VE 27 MAYIS

MİLLİ EĞİTİM, DİL ve FİKİR ÖZGÜRLÜĞÜ:

ATATÜRK'ün Halkçılık, Milliyetçilik ve Devrimcilik ilkelerini uygulamasında Millî eğitime, dile ve fikir özgürlüğüne de kısaca değinmeğe zorunlu bulmaktayım.

MİLLİ EĞİTİM:

ATATÜRK: «Hayatta en hakiki mürşit ilimdir.» derken «İlim ve fen nerede ise oradan alacağız ve her millet çocuğunun kafasına koyacağız. İlim ve fen için kayıt ve şart yoktur.» diyerek öğrenmenin sınırsızlığına işaret etmektedir.

Zamanında Arap harfleri tarihe karışırken, Medreselerin yerlerini Üniversiteler, yüksek okullar ve her çeşit enstitüler, mahalle mekteplerinin yerlerini de ilk ve orta okullarla liseler almaktadır.

Halkevleri, halkla aydın arasında bir köprü vazifesini görür, yurdun her köşesine yayılır ve her çeşit halkın toplandığı ve uyanığı yerler olurken, millî eğitim seferberliğini uygulamak üzere Köy Enstitülerinin fikri temelleri atılmakta idi.

DİL:

ÜLKESİNİ ve yüksek istiklâlini korumasını bilen bu millet, dilini de yabancı hâkimiyetinden temizlemesini bilecektir. diyen ATATÜRK, millî birlik ve bütünlüğün, köylünün kentlinin, okumuşun ve cahilin birbirlerini anlayacağı ortak ve sadâ bir dille mümkün olabileceğine inanarak bu yolda büyük çabalar sarfetmiştir ve miras bıraktığı ilerciler ve inançlı aydınları bağrında topladığı Türk Dil Kurumu da onun işaret ettiği sadeleşme yolunda ilerlemektedir.

FİKİR ÖZGÜRLÜĞÜ:

FİKİR özgürlüğü bulunmayan bir toplumun gelişerek çağdaş uygar topluluklar arasına katılamayacağına fikir özgürlüğüne zincir vurulamayacağına, gerçek demokrasinin ancak özgür düşüncenin bulunduğu bir ortamda gelişebileceğine ATATÜRK inanır ve fikir özgürlüğünü savunurdu.

«Hiçbir zaman hatırımdan çıkmasın ki, Cumhuriyet sizden; fikri hür, vicdanî hür, irfanî hür nesiller istediğin Büyük ATATÜRK, yarın idarecilerinin nasıl yetişmelerinin gereğine işaret ediyordu.

O zamana ait kitabevlerini hatırlayanlar, buraların karşı fikirlerin savunulduğu kitaplarla dolu olduğunu bilirler.

Devamı orta sayfada

- «Vietkong,, Orta Sayfada
- Bir Grev Var... 6. Sayfada
- Fransada Durum 6. da

sinin beyannamesinde ifadesini bulan Halkçılık ilkesi ve bu ilkenin icapları olan topraksız insanların toprağa sahip olmaları, eğitimde fırsat eşitliği, gelir adaleti ve nihayet halk suçunun doğması zamanla unutulmuş veya bir tarafa itilerek Kuvvay Milliye ruhu âdeta öldürülmüştür.

DEVLETÇİLİK:

YÜZ yılların ihmaline ve harplerin ağır tahribatına uğramış yurdun hızla kalkandırılması ve halkın refaha kavuşturulması için uy-

dığımız acı, hem de çok acı ders ve tecrübelerden sonra ATATÜRK, esasen Mukaddes Cihadla ölen Ümmetçiliği, Kafkas ve İran hareketinde iyi imtihan veremeyen İrkçılık ve Turancılığın kesin surette reddederek Misakı Millî hudutları içinde dil ve kültür birliğine dayanan toplayıcı Türk milliyetçiliğini kabul etmiş ve sahip olduğumuz bu topraklarda yaşayan insanları bir millet haline getirmek için Milliyetçiliği devrim ilkesi-ri arasına sokmuştur. 27 Mayıs'ın Mil-

27 MAYIS ve SONRASI

Suphi KARAMAN

1961 Anayasasının başlangıç kısmında 27 Mayıs İhtilâlinin, Anayasa ve hukuk dışı tutum ve davranışları ile meşruluğunu kaybeden bir iktidara karşı yapıldığı yazılıdır. Bu Anayasa bir referandumla halkın onayından da geçmiştir. Oysa bugün, bir seçim propagandası havası içerisinde, temel yapı sorunlarından habersiz ve sosyal bilinçten yoksun bir kısım politikacılar 1960 öncesinin özlemi içerisinde, veya hiç olmazsa göstermelik olarak, yarış halindedirler. 1960 öncesinin sorumlularına yeniden siyasi hakların verilebilmesini öngören Anayasa değişiklikleri istenilmektedir. Çıkışlar «Ey kâhramanlar buyurun parlamentonuz, ey azizler buyurun Çankaya'ya» diyecek tansiyona vardırılmaktadır. Bu hırsın ve göz kararmasının sonu hüsrandır. Bu hırs sirkenin küpünü çatlatacaktır. Bu göz kararmasının körlüğünde uçurumlar, yarışların kaçınılmaz sonuçları olacaktır. Bu bir baş dönmesidir. Sonu siyasi virile tutuluşun korkunç patlamasıdır. Bu bir kan tutmasıdır. Sonu çöküş ve intihardır.

27 Mayıs devriminin, sekiz yıl içerisinde, bazı tutucu ve çıkarıcı çevrelere bu çeşit yargılara hak kazandıracak saldırıya uğratılması Türk toplumu için talihsizlik olmuştur. 27 Mayıs İhtilâlini Yunan cunta hareketi ile mukayese edilebilecek seviyeye düşen ve hattâ ondan da kötü göstermek gayretlerindeki seciyesiz kalemler, hiç şüphe yok, Mustafa Kemal'in «Muhtaç olduğun kudret damarlarındaki asil kanda meycuttur» dediklerinin dışındaki yaratıklarıdır. Çünkü aslında bunlar, Mustafa Kemal'i de ya kabul etmişler veya zorla kabul etmenin kompleks içerisinde kıvrınmaktadırlar. Bunlar 27 Mayıs'ın, Kemalîst devrimin tikanan yollarını açtığı için karşındadırlar. Bunlar Kemalîst devrimleri halka indirebilmenin olanaklarını hazırlayan, ortamını yaratan 27 Mayıs'ı elbette sevmeyizler. Çünkü bunlar halk düşmanlarıdır.

27 Mayıs'a karşı davranışlar toplu görünüşünün bir yanındır. Toplum sorunlarının temel yapı bilincine erememiş ve sadece his düzeyinde kalan çevrelerin davranışları bu görünüş. Oysa 27 Mayıs sonrasında meydana gelen bir büyük akım, toplumun ekonomik ve sosyal sorunlarına eğilerek, Türk milletinin mutlu yarınlarını hazırlayacak önemli bir oluşum yaratmıştır. Artık ortaçağ artığı kurumlar çürümekte, gün geçtikçe uyanan halk bugüne kadar ilerlemesine, mutlu olmasına engel olan nedenleri görüp bunları söküp atmanın gerçek demokratik yollarını aramaktadır. Artık bir kısım politikacıları da toplum sorunlarına eğilmeğe zorlamaktadır bu ortam. Radyolarda seçim konuşmaları yaparken ekonomik sorunlara değinen artık sadece sosyalist politikacılar değildir. Çeşitli parti sözcüleri de toplumun temel yapı bozukluklarına çözüm yollarını göstermenin gayretini içlerinde taşıyorlar. Şimdi artık herkes plandan söz etmektedir. Sosyal adaletten, sosyal güvenlikten, fırsat eşitliğinden, insanlık haysiyetine yarasız bir yaşama düzeyinden söz etmektedir. Birçokları kendilerine, sosyalist demeseler bile, toplumu diyerek toplum sorunlarının çözümünde olumlu yönlere açmakta ve sosyalistlerin paralel bir ortamın gelişmesine yardımcı olmaktadır. Feodalite artığı toprak düzeni çözümü aranan en önemli konu olarak ortaya çıkarılmıştır. Üretim ilişkilerini insafsızca etkileyen tefecilik düzeni, krediler, araçların sömürsü tartışmanın ameliyat masasına yatırılmıştır. Dış ticaretin iç ilişkileri ve dengesizliğinin nedenleri görüş ufuklarını zorlamakta ve etkilemektedir. Yeraltı servetleri, sanayileşme ve artan nüfus ilişkileri, milli gelir dağılımı ağılları ve vicdanları tırmalamaktadır. Dış yardımlar ve yabancı sermayenin sömürü düzenine etkisi görülmektedir. Ve de Türkiye tam bağımsız ve gerçekten demokratik bir yönetimin doğum sancılarını içerisinde mutlu yarınlarına hazırlanmaktadır. İşte 27 Mayıs ve sonrası budur. Bu bir devrimdir ve bir dönemin başlangıcıdır. Bu dönem tamamlanınca, Kemalîst devrimlerin çağ değiştirme dönemi de gaye noktaya ulaşacaktır.

Devrimlerin başlıca niteliği, toplum sorunları düzeyinin altına inip toplumun ilerlemesine engel olan gerçek nedenleri bulmak ve bunları yok edecek hükümleri kurmaktır. 1961 Anayasası, sosyal ve ekonomik sorunlar bakımından, 1960 öncesi toplum isteklerinin sınırlarını aşmıştır. 27 Mayıs'ın getirdikleri bu noktada devrim niteliğini taşır. Türk toplumunun mutlu yarınlarına 1961 Anayasasının açtığı devrimci yoldan ulaşacaktır.

Bu mutlu yarınları kavuşulduğu zaman 27 Mayıs'a bugün darbe diyenler utanacaklar ve çocukları tarafından siyasi ve ahlâki reddi mirasa konu olacaklardır.

SOSYALİZMİN GELİŞME YILI 1946

Yusuf AHISKALI

Kıtapta günümüzün sosyalistlerine yol açan savaş yazılarını bulacaksınız.

128 sayfa 5 Lira. Ödemeli gönderilir
Ankara Cad. Ankara Han

(T.S. 58)

Olaylar - Olaylar

«Adalet mülkün temeli midir?»

ELMALI'DA AĞALAR KÖYLÜNÜN TOPRAĞINA ELKOYDU
«MEHMETÇİK» LE «MEHMET» KIRDIRILDI

Danıştay'ın yetkisizlik kararı üzerine Elmalı ağaları, çiftçinin ekili toprağına sahip çıkmak için direnip durdular 1,5 ay önce Kaymakam ilgilileri uyarmış ve «Kıyamet kopabilir» demişti.

Geçen hafta, ağalardan Subaşlar Elmalı'da bir terör havası estirince, 300 — 400 kişilik bir jandarma birliği ilçeye sevk edilmişti. Cuma sabahı erken saatlerde, kurutulan göl bölgesi üzerinde, Sayralar Köyünde, köylünün ektiği ve ekinlerin insan boyunu bulduğu topraklar jandarma birlikleri tarafından kordon altına alındı. Bundan sonra Subaşlar'ın 8 biçer — döver'i köylünün alınlarını aktığı topraklara girerek ekinleri imha etti.

Bu hunharca davranış karşısında, ekinlerinden başka kaybedecek şeyleri kalmıyan Bayralı'larda bıçak kemiğe dayandı. Bir çatışma kaçınılmazdı. Biçer — döver'leri işini bitirince bir kenara çekilmiş, köylüler jandarma ile karşı karşıya bırakılmışlardı. Çetin bir çatışma başladı. Köylüler benzin dolu şişeler, taş ve sopalarla hücum etti, jandarma silah kullandı. 10 kadar köylü ağır yaralandı. Bekir Acar, jandarma kursunu ile kan kaybederek kordonu aştı ve halk tarafından tedavi için Antalya'ya götürüldü. Kadın, erkek, çocuk 50 — 60 Bayralı'ya, Elmalı jandarma karakolunda işkence yapıldı. Hâlen bölgede bir sıkı yönetim havası estirilmektedir.

Hazine arazilerinde olduğu gibi kurutulan göllerden kazanılan yeni topraklar üzerinde de ağaların gaspı devam etmektedir. İşbirlikçi AP yönetici kadrolarının tam olarak arka çıktığı ve şımarttığı ağaların fakir köylülere karşı davranışları tam bir despotluk halini almıştır. İşin düşündürücü yanı, AP yöneticilerinin gayreti ile devlet güvenlik kuvvetlerinin bu despotlukta bir araç haline getirilmesi ve «Mehmetçik» ile «Mehmet» in karşı karşıya bırakılmasıdır.

6. Fijoyu protesto etmek yasak

1967 Ekiminin ilk haftasında İstanbul limanına gelen Amerikan 6. filo-su, hatırlanacağı üzere çeşitli protesto gösterilerine yol açmıştı.

Bu arada FKF İstanbul Sekreterliğinin yönetiminde 6 genç açık grevi yapmışlardı. 6. filonun şehrimizde bulunduğu sürece devam eden açık grevi, iktidarı tedirgin etmiş, gösteriyi düzenleyenler ve katılanlar hakkında Savcılar hareketi geçmiştir. 10 aydır devam eden mahkeme nihayet 14 Mayıs günü karara bağlanmış ve Amerikalı yurdunda istemeyen 7 genç, bu münasebetsizliklerinin cezasını, 6 aydan 1 seneye kadar hapse mahkûm olmakla görmüşlerdir.

Türk vatandaşlarına karşı girişilen ve taşlı sopalı yüzlerce faşist saldırganın katıldığı hareketler ülkemizde kanunlara aykırı sayılmaktadır oysa Amerikan 6. filosuna karşı çıkmak suçtur. Hele bu karşı çıkış, 6 kişinin katıldığı açık grevleri şeklinde olursa daha büyük suçtur. Ve Savcılar derhal harekete geçerek dava açarlar. İktidarın Savcılarının düştüğü bu açmaz Türkiye'deki hşkimleşimin değişik bir görünüşüdür. Bir başka görünüşte, 1923 lerde emperyalistleri yurdundan kovanların göğüslerinde madalyalar varken 1968 yılında gene emperyalistlere karşı çıkan torunlarının boyunlarında mahkûmiyet fermaları olmasındır.

Açlık grevi sanıklarından Faruk Sezginer (işçi) 1 yıl hapis 500 T.L. para, Cevat Ercişli, Hüseyin Karşlı, Veysi Sarısözen, Hasan Özslan, Adnan Elçi, Şafak Kutal 6 ay hapis 500 T.L. para cezasına çarptırılmışlardır.

Mahkemeden çıkan gençler karara rağmen yılmadıklarını ve emperyalizmle mücadele etmeye devam edeceklerini açıklamışlardır.

Güçbirliğinin İstanbul örgütü kuruldu

Geçtiğimiz hafta içinde Güçbirliğinin İstanbul Örgütü kurulmuştur. 25'e yakın Sendika Dernek ve Öğrenci Kuruluşunun katıldığı Güçbirliği

İşte ilâç Rezaletinin Bilânçosu

Okurlarımızın hatırlayacağı gibi, TÜRK SOLU bundan birbuçuk ay önce ilâç rezaletine değinmiş ve «jet» Bakan Özkan'ın ilâç fiyatlarının ucuzlayacağını söyleyerek halkı aldattığını açıklamıştı. Özellikle yabancı firmaların büyük kârlar sağladığı bu oyun, kamuoyuna günlük gazeteler vasıtasıyla yeni yeni intikal ettirilmektedir. Küçük burjuva kökenli aydınları ve teknokratları temsil eden Hekimler ve Eczacılar Sendikası, geçen hafta bir bildiri yayımlayarak «ilâç fiyatlarının ucuzlamayıp, bilâkis arttığını» ileri sürerek Sağlık Bakanını suçlamıştır. Bu konuda kamuoyunu uyarmak ve rakkamlara dayanan sağlam bilgiler vermek amacıyla okurlarımıza aşağıdaki iki ilginç tabloyu sunuyoruz.

TABLO I (x)

Kat'i fiat verilen beyanname adedi	2551
Geçici fiat verilen beyanname adedi	632
Bakılmıyan beyanname adedi	175
Fiat verilen yeni müstahzar adedi	198
Kayda alınmıyan beyanname adedi	71

TOPLAM 3627

Şimdi bu 3627 kalem ilâcın fiat durumlarını gösteren tabloya göz atalım:

TABLO II

Fiatı inen müstahzar adedi	839
Fiatı artan müstahzar adedi	1384
Fiatı aynı kalan müstahzar adedi	328

TOPLAM 2551

(II) numaralı tabloda görüldüğü gibi, fiatları tesbit edilerek piyasaya sürülmüş gözükten ilâçlar 2551 kalemdir. Halbuki Bakanlıktaki komisyona yeni fiatlandırma için gelen beyannameler ise (I) numaralı tabloda gösterildiği şekilde 3627'dir. Aradaki fark ise 1076 dr. Yani 1076 kalem ilâcın fiatı henüz tesbit edilmiş değildir. Yetkililer bu rakkamın 632 kalem ilâca ait olduğunu «Geçici fiat verilen müstahzar» olarak göstermektedir. Fakat eklenen bu sayıya bile 3627 kalem ilâcın yeni fiat durumunun hesabı verilememektedir. 444 adet ilâcın yeni bir oyuna getirilerek pahalılaştırılıp halka yutturulacağı şimdiden belli olmaktadır.

Uzun sözün kısası, Sağlık Bakanı Vedat Âli Özkan ilâç fiyatlarının ucuzlayacağına dair halka söz vermiş ve 2551 kalem ilâcın 1384'ü pahalılaştırılmış ve ancak 839'u ucuzlamıştır. Gözler önüne serilen bu rezaletinin yanı sıra, ucuzlayan ilâçların toplam olarak ne kadar ve pahalılaştırılan ilâçların toplam olarak ne kadar liraya ulaştığı şimdilik bilinmemektedir. Aslında önemli olan da bu husustur. Çünkü 10 kalem ilâcın gösterilecek bir ucuzlama, bir kalemdeki pahalılaştırmanın yanında hiç kalabilir. On kalem ilâcın her birinden onbeş kuruluşuk bir indirim yapılırken, öte yandan bir kalemdeki dörtbuçuk liralık bir artış, halkımıza «onbir ilâcın on tanesi ucuzladı, daha ne istiyorsunuz» şeklinde yutturulabilir.

TÜRK SOLU, ilâç rezaletini sonuna kadar izleyecek ve bu konuda en sağlam bilgileri okurlarına önceden yetiştirecektir.

(x) Bu tabloda sözü edilen «beyanname», ilâç fiyatlarının fiatı tesbit edilmeden önce firmalardan talep edilen formüllerdir.

Genel Kurulu önümüzdeki günlerde toplanarak İcra Kurulunu seçecektir.

Kuruluş toplantısında Güçbirliğinin amaçları ve yöntemleri İstanbul'daki ilericiler örgüt temsilcilerince tartışılmış bir kısım öğrenci kuruluşu Güçbirliğinin yapısını, ilkelerini ve mücadele hedeflerini yeterli bulmadıklarını ifade ederek katılmıyacaklarını bildirmişlerdir. Bu Kuruluşlar Teknik Üniversite Öğrenci Birliği, Maçka Teknik Okulu Öğrenci Birliği ve İktisat Fakültesi Talebe Cemiyetidir. Katılan Kuruluşlar arasında T.M.G.T. Gıda — İş Sendikası, Yapı İşçileri Sendikası, 27 Mayıs Millî Devrim Derneği İstanbul Şubesi, Yıldız Teknik Okulu Talebe Birliği ve bağlı talebe cemiyetleri İstanbul Akşam Teknik Okulu Talebe Birliği ve bağlı cemiyetleri, Demokratik Devrim Derneği, Pahalılık ve İşsizlikle Mücadele Derneği gibi kuruluşlar bulunmaktadır.

İ.T.Ü.T.B. ve İ.T.Ü.T.O.T.B. nin Güçbirliğine katılmayıp, Güçbirliği İstanbul Örgütünü oldukça büyük bir destekten yoksun bırakmışsa da, genel kanaat bu ilericiler kuruluşların ergeç katılacakları merkezindedir.

TÖS yol ayrımında

Türkiye Öğretmenler Sendikası İstanbul Şubesinin Genel Kurulu 20 Mayıs'ta TÖS salonunda yapıldı. Bugün TÖS'ün Türkiye çapında bütün örgütüne hâkim olan görünürdeki tartışma, İstanbul kongresinin de görünür tartışması oldu. Kongre, bu genel tartışmaya göre, iki büyük hizbin mücadelesi içinde geçti: TÖS'ün meslek konularından öteye geçmesine karşı çıkanlar ve Öğretmen sorunlarının Yurt sorunlarından ayrılmazlığı görüşüne sahip çıkanlar.

Kısa bir süre önce Fakir Baykurt'un başkanlığında Devrimci bir görüş içinde kurulan, daha sonra Baykurt — Feyzullah Ertuğrul gurupları çatışması ile iç meseleleri su yüzüne çıkmaya başlayan TÖS, şimdi Devrimci — İlerici niteliği bakımından tam bir yol ayrımında bulunmaktadır. Bir Memur Sendikası olan TÖS'ü, İşçi Sendikaları ile karşılaştırdığımızda, içinde bulunulan aşama; bugün DİSK ve Türk — İş ayrımı ile belirlilik kazanmış olan İşçi Sınıfı hareketimizin Türk — İş'in, DİSK'in varlığından ön-

ceki, özellikle, 1960 — 1964 yılları dönemlerini andırmaktadır. Türk — İş'in de geçmişinde, TIP kurucusu Sendikacıların da lider kadrosunda önemli görevler aldığı sınırlı da olsa devrimci nitelik gösteren dönemleri göz önünde bulundurulursa, bu benzerlik daha bir önem kazanmaktadır. TÖS'ün içinde zaman zaman pek belirlikli kazanım ve bizzat Fakir Baykurt'u hedef alan ilericiler tartışma da, bu benzerliğe güç kazandırmaktadır. Hattâ TÖS'ün içindeki; Meslek Sorunları — Yurt Sorunları tartışmasını kaybedilmiş farzederek karamsarca yeni bir sendika kurma görüşünü ileri atabilen öğretmenlerin varlığı durumun öneminin gittikçe daha çok ortaya koymaktadır.

Feyzullah Ertuğrul'a karşı Fakir Baykurt'un, «Meslek Sorunları» tezini savunmuş olduğu hatırlanmalıdır. Fakir Baykurt'un sonuçsuz «Direnme kararı da ilericiler öğretmeni karamsarlığa itmekten çok öteye gitmemiştir. TÖS'ün en bilinçli şubesi olan İstanbul'da ilericilerin bu yıl çok daha az bir farkla kongreyi kazanabilmiş olmasını bütün bu yönlerden önemle ele almak herhalde şarttır. Öğretmen aydınları tabakasının sendikal örgütü olan TÖS kaynağa dönmek, kendini ve Devrimci Özüni tazelemek bakımından önemli görevlerle karşı karşıyadır. Genel Merkez, bütün şubelerin ve özellikle İstanbul şubesinin bu görevlerine sahip çıkacaklarına inanıyoruz.

DİSK'te otokritiğe doğru: Nebioğlu konutu

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun eylemde kendisine ümit bağlayan çevreleri hayal kırıklığına uğratan yetersizlikler gösterdiği öteden beri işçiler ve Sosyalistler arasında üzerinde durulan bir konudur. DİSK'in; belli yakınlığı bilinen, hattâ bu yakınlık sağ çevrelere olduğundan fazla abartılan TIP yönetici kadrolarınca da yetersiz görüldüğü, özellikle içinde bulunduğumuz Senato ve Mahalli Seçimler sırasında ıyice ortaya çıkmaktadır.

DİSK yönetici çevreleri de artık, köklü bir otokritiğe, bir kendi kendini eleştirmeye, aşıktan açığa ihtiyaç duymaya başlamışlardır. DİSK'in aldığı ve üye Sendikalarına da bildir-

Vahap Erdoğan ve Metin Demirtaş

VAHAP ERDOĞDUYU KARŞILARKEN

Ahmet SAY

TÜRK SOLU'nun elinizdeki sayısı piyasaya çıktığı gün, Vahap Erdoğan'ın durumunu düşünmesi var. Belki de bu kez tahliye edilecek Erdoğan. Böyle bir durum olursa, bu haberi TÜRK SOLU'nun okurlarına bir hafta geç iletmesi, haftalık bir derginin yenemeyeceği bir şans-

sızlık. Ama geç de olsa, veya umutlarımız gerçekleşme bile, Erdoğan hakkında şu günlerde söylenmesi gereken birkaç söz var, onu yerine getirebiliriz.

Türkiye'de insanlar vardır, mücadelesinin kendisine sağlayacağı ünü önemli sayar, işin çığırkanlığını yapar ve kopardığı

vaveyladan kişisel çıkarlar umar. Türkiye'de insanlar vardır, mücadeleyi kendisi için değil, gerekeni yerine getirmiş olmak için yürütür. Bu ikinciler sessizdirler. Bağırmağa çağırmağa, kendisini ileri sürmeye, olaylardan kendisi için yarar beklemeye ihtiyaç duymazlar. Onlar için önemli olan, ne pahasına olursa olsun, canı yanmak pahasına bile olursa olsun, göz boyamacılığa kaçmadan çalışmaktır.

VAHAP Erdoğan, işi çığırkanlığa boğmadan yürüten, ne yaptığını bilen, «adsız» değil ama «sessiz» bir savaşıdır. Memleketi olan Malatya'nın Akçadağ ilçesinde köylüleri bilinçlendirme çabasına sessizce katılmış, TİP'in Malatya'daki başarısını sessizce sağlamış, TİP içinde sessizce çalışmış ve haksızlıkların, yanlışlıkların hakkını verirken sessizce davranmıştır. Onun için «sesli» veya «sessiz» olmak değil, gereken devrimci tutumu takınmaktır önemli olan. TÜRK SOLU Yazışmaları Müdürlüğüne de aynı sessizlikle gelmiştir. Tutuklanmayı vakûr bir devrimciye yararlı şekilde karşılamıştır. Onun bu devrimci ağırbaşlılığı dergi olarak zedelemeyi, sansasyonel bir tavır takınmayı düşünmedik. Vahapın tutuklanması tabii ki özellikle TÜRK SOLU çevresi için acı bir olaydı. Bir devrimcinin eylemden ayrılmak zorunda kalışı, kendisi için de, toplum için de kayıptır.

Erdoğan'ın tutukluğunun kaldırılarak yeniden aramıza karışıp gücümüzü güç katmasını umutla bekliyoruz.

Vahap ve Metin «Dam» m avlusunda

diği katılmama kararına rağmen DEV — GÜÇ'e katılmış bulunan Gıda — İş Sendikası Genel Başkanı, DİSK kurucusu ve TİP Tekirdağ Milletvekili Kemal Nebioğlu; 25 Mayıs'ta toplanan DİSK üyesi Kimya — İş Sendikası Genel Kurulunda konuyu oldukça açık kalplilikle ve cesaretle ortaya koymuş bulunuyor.

Koruya, yaşlı kadın işçilerin romorklar içinde tarlalara taşınması olayını anlatarak giren Kemal Nebioğlu; bu acı gerçeklerin ne zaman, nasıl değiştirilebileceği hakkında işçiler önünde, işçilerle, bir açık görüşme açma isteğini içtenlikle belirtmiş, DİSK'in kuruluşunda bütün bu değişiklik amaçlarının gözönünde bulundurulduğunu söylemiştir. Nebioğlu devamlı, DİSK'in «Devrimci Özünü» gün geçtikçe yitirdiğini önemle değinmiş ve DİSK kurucusu ve yöneticisi Sendikaları bu konuya sür'atle ve dikkatle eğilmeye çağırmıştır.

Gıda - İş ile Ünilever pahalılık anlaşmazlığında

Türk Sendikal eyleminin hemen hemen en enteresan tartışması, geçtiğimiz hafta içinde Gıda — İş Sendikası ile Ünilever İşverenliği arasında çıkmış bulunmaktadır. Devam eden Toplu İş Sözleşmesi görüşmelerinde Geçim Endekslerinin incelenmesi gerekmiş, fakat taraflar endekslerin doğruluğu üzerinde anlaşamamışlardır. Ünilever İşverenliği görüşmelerde, Ticaret Odasının endekslerine dayanarak, Hayat Pahalılığının % 8'i aşmadığını ileri sürmüştür. Gıda — İş Sendikası ise, Maliye Bakanlığı Konjonktür Dairesinin resmi Endekslerine dayanarak, Ticaret Odasının endekslerine itiraz etmiştir. Buna karşılık Ünilever de Konjonktür Dairesinin endekslerinin doğru olmadığını ileri sürmüştür.

Görüşmeler esnasında işçi ve işveren taraf; 1937 yılında bir ustabaşının geçim şartları ve ücreti üzerinden yapılmış olan ve bilimsel nitelik taşımayan bir araştırmaya dayanan endeks rakamlarının hâlen geçerli sayılması karşısında hayretlerini gizleyememişlerdir. Görüşmeler devam etmektedir.

Ankara belediye seçimleri

Üç büyük şehrin belediye seçimlerinde, İstanbul ve İzmir'den elde edilecek sonuçlar, şimdiden kestirilebilirken, Ankara'daki durum, değişik bir görünüştedir.

Partilerin ağırlıklarını koyduğu seçim kampanyasından önce, «Ankara'da son belediye seçimlerini CHP'nin kazanmış olması, AP'nin şansını kırmasız» şeklinde bir düşünce hâkimdi; ancak, ortanın solcularının ve Birlik Partisinin yaptığı hamle, bütün hesapları altüst etti. MP'nin Elmalı vasıtasıyla AP'nin muhafazakâr kanadının oylarını kapmaya yönelmesi ise, seçim tahminlerine tuz biber ekti.

Seçimlere bir hafta kala, Ankara'daki görünüş şöyledir:

Seçim sonuçlarını tayin eden gece kondu oylarının önemli bir kısmının Birlik Partisine kayması, Elmalı'nın muhafazakârların oylarını gelebilmesi ve Çankaya ilçesindeki aydın oylarının bu defa eskisinden fazla bir sempatiyle ortanın solcularına yönelmesi, Adalet Partisini hesap dışı bırakmaktadır.

Ortanın solcuları ve Birlik Partisi, başa güreştiğini gösterir gibi, muazzam bir kampanya ile seçim propagandasını yürütmektedir. YTP., CKMP. ve GP. nin bu yarışta en küçük bir şansı, hattâ sonucu etkileyecek bir gücü yoktur. TİP ise, emekçi sınıfları kendisine oy vermeye çağırarak radyo konuşmalarına rağmen, 1965 seçimlerinden bu yana, gecekondulu vatandaşları bilinçlendirmekten uzak kalmıştır.

Altındağ, Mamak, Tuzluca'yı Kartaltepe, Akdere, Seyranbağları, Topraklık, Çiğdembağları, Keçiören, Dikmen gecekondularında halkın TİP'e sempati göstermeye başladığı bir sırada, Birlik Partisinin, sola kayan bu eğilimi durdurarak, saflarına çekmesi, bir dereceye kadar TİP. Ankara örgütünün halkı bilinçlendirme çabasına başarılı olamadığını ortaya koyar.

Birlik Partisine ve Ortanın Soluna kayan gecekondulu oylarında, TİP yöneticilerinin de rolü vardır. Çünkü son iki yıldan beri gecekondulu semtlerinde hızlı bir uyanış başlamıştır ve bu uyanışı bilinçli bir hareket haline getirmek gerekiyordu.

Dekan faşist olduğunu itiraf etti

Dil - Tarih ve Coğrafya Fakültesinde, Sadettin Bilgiç'in kardeşi olan Dekan Emin Bilgiç'in sebep olduğu olaylar dolayısıyla, FKF. basın bülteninde bu konuyla ilgili açıklama yer almıştır. Bülte, dekan Bilgiç suçlanmakta ve son olayların kaynağı gösterilmektedir: «Dekan, faşist olduğunu doğruladı» başlığıyla yapılan bu açıklamada, aynen şu cümleler yer almaktadır:

«DTCF» ilericileri öğrencilerin yılmak bilmeyen mücadelesi devam ediyor. Onların bu haklı mücadelesine artık öğretim üyeleri de katılmaya başladı. Diktatör ruhlular Dekan, tehditlerin sökmeyeceğini görünce bir bildiri yayınlamak ve ömrü boyunca söylediği yalanlara yenilerini eklemek zorunda kaldı. Çünkü sıkışmıştı dekan. Fakat bu kez daha kötü durumlara düştü.

Bildirisinde, faşist olduğunu açıkça söylüyordu. Böylece onun ne biçim bir insan olduğunu bilmeyenler de öğrenmiş oldular. Okulun içinde sol fesat yaşamıyacakmış. Yani toplumu öğrenciler ve öğretim üyeleri yaşatılmıyacak. (...) çünkü onlar Atatürk'ün portresinin kaldırıldığı haber verdiler ve üç aydır asılmayan resmi, yerlerine astırdılar. Çünkü onlar, gerçek milliyetçiydiler ve nerde soygunculuk, nerde bozukluk varsa, onu ortaya çıkarıyorlardı. Örneğin, okul içindeki iltimas mekanizmasını ortaya çıkarıyorlardı.

(Haberlerin Devamı 6. Sayfada)

TÜRK GENÇLİĞİ FRANSIZ GENÇLİĞİNİ DESTEKLEYİYOR

Nizar ÖZKAYA

Dünya gençliği son günlerde yer yer kurulu düzeni değiştirmek ve bunun yerine çağdaş bir düzeni getirmek için harekete geçmiştir. Bu hareketlerin en güçlü ve kanlı olanı Fransa'da olmuştur. Günlerce kamu oyunu sarsan Fransız gençliğinin bu hareketini Türk gençliğini acaba nasıl nitelendirmektedir? Düşüncelerini belirtmek için kendilerine müracaat ettiğimiz gençler, Fransız gençliğinin bu hareketini şöyle belirttiler:

İ.T.Ü.Ö. Başkanı Harun Karadeniz'e göre:

Fransa'da ve dünyanın diğer ülkelerindeki gençlik hareketlerini nitelirken önce gençliğin belirlenmesi gerekir. Gençlik her şeyden önce yarınları için şeyler bekleyen ve ülkenin geleceği ile kendi geleceğini iç içe gören bir kitledir. Bu nedenden dolayı gençlik ülke sorunlarıyla ilgilenir. Ve çözüm yolları arar.

Bu olayları gençliğin bir bunalımı olarak görmek büyük bir hatadır. Gençlik buhrana düşen toplum düzeninden çıkış yolunu bulmuş ve bu yol üzerinde bilinçli adımlar atarken kendisine engel tanımamaktadır. Gençlik yeni bir düzen kurmak çabası içindeyken kurulu düzenin bazı usullerini tanımadı diye gençlik buhran içinde değildir denilemez. Olsa olsa yeni düzenin kurulmasına izin vermeyen düzen buhran içindeydi.

Fransa'daki bu olayların bir kampanya gibi Türkiye'ye gelmesi söz konusu değildir. Fakat bu demek değildir ki Türk gençliği ülke sorunları için hiç bir hareket yapmaz. Ülkenin koşullarına göre zamanı gelince Türk gençliği de ülkesinin ve kendisinin geleceğine sahip çıkaracaktır.

İ.Ü. İkt. Fak. Tal. Cemiyet Bşk. Toygun Eraslan'a göre:

«Gençlik hareketleri ancak emekçi sınıflar yararına ve onların iktidarına yönelik eylemlerle gençlik hareketleri niteliğini kazanabilir. Sefalet ve bolluğun yanyana olduğu bugünkü dünyamızda gençlik hareketlerinin niteliğini belirleyen tek ölçü bu olmalıdır kanıma.

Gençlik ve özellikle Üniversite gençliği gelişen dünya koşulları ve onların getirdiği öğretilerden kesin olarak şunu öğrenmiştir. Gençlik olarak öğrenimdeki gerçek yerimizi bize ancak emekçi sınıfların iktidarı sağlayabilecektir.

Fransız gençliği bu gerçekleri tümüyle kavradığı ve bu yönde eylem sürdürdüğü içindir ki gençlik ve yaptığı hareket büyüktür. Fakat sosyalizme inanmış Türk

gençliği olarak şunu iyice bilmeliyiz ki Fransa'nın koşulları, ülkemizin koşullarından çok ötesindedir emekçi sınıfların yararına ve onların iktidarına yönelik eylemlerimizde bu yön için Fransa örneğini kullanma olanağımız yoktur ve sakıncalıdır.

Düşüncesini belirtmek için müracaat ettiğimiz F.K.F. İstanbul Sekreteri Veysi Sarısözen Türk Solu'na beyanat veremeyeceğini belirtti.

Çemberlitaş Kız Talebe Yurdu Temsilciler Başkanı Esen Demirel görüşünü şöyle belirtti:

«Fransız gençliğinin bu hareketlerini tamamen haklı görüyorum, fakat aşırı olduğunu da belirtmek isterim. Fransa'da üç ay staj yaptım. Bu itibarla Fransız halkını ve Fransa'yı tanıdım. Fransız gençliği çağdaş eğitim yapmaktadır. Her çeşit imkâna sahiptir. Buna rağmen gençlikte büyük bir bunalım vardır. De Gaulle'in idaresini halkın çoğunluğu beğenmiyor. Zira diktatör bir idareye sapsmıştır. Gençlik De Gaulle'in tek bir davranışını beğenmiştir. O da «NATO'yu Fransa'dan çıkarmasıdır».

Hayatın çok pahalı olması işçilerin gençlik hareketlerine katılmasına sebep olmuştur.

1000 öğrencinin barındığı Vezneçiler Site Erkek Talebe Yurdu Temsilciler Başkanı İsmet Özdoğan görüşünü şöyle belirtti: Bu hareket son hadde gelen sınıf çelişkilerinin ortaya çıkışıdır. Burjuva kalıplarını söküp atmak için Fransız gençliği ve işçisi harekete geçmiştir.

Klasik burjuva eğitiminin doğurduğu bunalım gençliğin şekli mánada olan demokrasiyi maddi mánada demokrasiye dönüşümünü sağlamak için mücadele etmektedir.

Cağaloğlu Erkek Talebe Yurdu Temsilciler Başkanı Osman Yanpal görüşünü şöyle belirtti. Bu hareketi bunalımdan ziyade çeşitli fikir ve ideolojilerden etkilenerek son çağın gereklerine uygun yeni bir düzenin teessüsü yolunda atılan adımlar olarak nitelendiriyorum.

Bu hareketler ilk önce eğitimde radikal bazı reformlar istenmekle başlamış, fakat şimdi mevcut düzeni değiştirmeye yönelmiştir.

Gençlik entellektüel zümre olarak yeni fikirlerin halk nezdinde yayılmasında önemli rol oynar. Eğer bu kabil aksiyonlar işçilerle birleştirilirse uygulanırsa düzen değişikliğine doğru adımlar atılmış olur.

Netice olarak şunu belirtmek isterim ki bu hareketler dialektik bir

bir icabıdır. Caddede rastladığımız grevci bir işçi ise görüşünü şöyle belirtti: «Dünyayı bir inkılaplar arifesinde görüyorum. Bütün dünya halkı sosyal adalet istiyor. Kapitalist rejim gençliği bunaltıyor. İşte Fransız gençliği bunun için mücadeleye ediyor. İşçi ve gençliğin yürüttüğü bu hareket kapitalist rejimi söküp atacaktır.»

Üniversite bahçesinde rastladığımız kız ve erkek öğrenciler görüşlerini şöyle belirttiler:

Hukuk Fak. öğrencisi Nevziye Öze göre: «Bu hareket sosyal ve ekonomik dengesizliğin doğurduğu bir bunalımdan olmuştur. Yoksa bir anarşi değildir. Bu hareket düzen değişikliği yapabilir. Bizde bu bunalım mevcuttur Fransa'da bu hareketin başlaması bilincin bir gençlik kütlesinin mevcut olmasındandır.»

Üniversite koridorlarında rastladığımız Huk. Fakültesi öğrencisi Meral Erdoğan ise görüşünü şöyle belirtti: «Fransa'daki hareketleri yürüten gençler tamamen idealist gençlerdir. İdeal olarak belirttiğim için bunalım olarak kabul etmiyorum. Çağdaş eğitim istiyorlar onları haklı görüyorum. Fransız gençliği daha şuurlu ve erken uyanmıştır.»

Derse girmek için koşan Selma Özkol ise görüşünü kısaca şöyle belirtti: «Kendisinden önceki nesle şuurlu bir çıkmadır. Düzen değişikliği için bir başlangıçtır. Onları haklı görüyorum. Diğer dünya gençliğinden daha kültürlü olmaları önderliğe sebep olmuştur.»

Arkadaşlarıyla ciddi bir tartışma yapan Gazetecilik Enstitüsü öğrencisi Mustafa Gürkan görüşünü şöyle belirtti: «Fransız toplumu belli bir kültür seviyesine varmıştır. Dolayısıyla yaptıkları bu hareketler gayet şuurlu ve isabettir. Şu sloganı kullanılmaktadır. «Dünyada son kapitalist geberinceye kadar mücadele edeceğiz.»

Bu cinsel veya ekonomik bir bunalım değil, doğrudan doğruya çağdaş görevlerini hatırlayarak insanlık adına Fransa toprakları üzerinde duyulan bir bunalımdır. Fransız gençliğinin sahip olduğu muazzam kültür onları kapitalist rejime karşı isyan etmiştir.»

Bu arada heyecanlı olarak görüşünü belirten Huk. Fak. öğrencisi Atıla Can görüşünü şöyle belirtti: «Halkın ve Fransız devletin menfaatleri için statik düzene karşı yapılan bir hareket olarak nitelendiriyorum. Yenilik arzusunun duyan gençlik kapitalist baskıya karşı boşalmıştır. Sınıf şuuruna sahip olan Fransız halkının gençliğin önderliğinde rejimi değiştirmeleri muhtemeldir. Fanatizm'den kurtulmuş dinamik bilinçli bir gençlik olduğundan bu hareket Fransa'da başlamıştır.»

Salonlarda, dershane ve kütüphane kapılarında asılı olan «NATO'ya Hayır» pankartlarını gösteren gençler biz de bağımsızlık ve düzen değişikliği için mücadeleye ediyoruz. Klasik ve modası geçmiş eğitim düzeninde radikal reformlar yapacağımız demektirler.

güney vietnam milli kurtuluş cephesi vietkong

Vietnam'ı iyi tanıyan ve kurtuluş savaşını yakından izleyen yazarlar, Milli Kurtuluş Cephesinin savaş taktiklerini pek güzel anlatmışlardır. Şimdiye kadar hep başarı sağlamış olan bu taktik uygulayan örgütün başında, 1962 de seçilmiş olan bir merkez komitesi ve bunun kendi içinden seçmiş olduğu bir başkanlık divanı vardır. Başkan, 1961 de Makiye çıkmadan önce, Saygon'un ünlü ve herkesten saygı gören bir avukatı olan Nguyen H. Tho'dur. Altı başkan yardımcısı ile birlikte çalışır. Bunlardan biri, aynı zamanda Cephenin genel sekreteri olan Huynh Tan Phat, Saygon'un en tanınmış mimarlarından. Öbürleri, dağlık bölgelerin ve yaylaların temsilcilerinden ve budistlerden Demokrat Parti ve Devrimci Halk Partisi yöneticilerinden ibarettir.

Askeri işler delegesi Tran Nam Trung'un Devrimci Halk Partisinden olduğu anlaşılmaktadır ki, bu da bu partinin cephe içindeki yerinin önemini belirtmektedir.

Milli Kurtuluş Cephesi, henüz bir devlet statüsüne sahip olmamakla beraber, çeşitli ülkelerde diplomatik temsilciler bulundurmaktadır. Kuzey Vietnam başkenti Hanoi, Pekin, Moskova, Prag, Cezayir, Cakarta, Kahire ve Küba başkenti Havana'da temsil edilmektedir. Paris'te bir temsilci bulundurmamak için, Fransa hükümetine başvurulmuştur, şimdilik orada, sadece bir haber alma merkezi bulundurmaktadır.

Güney Vietnamlı gerillacılar, savaş stratejisi konusunda, kendi tarihlerindeki örneklerle uyumta son derece dikkatlidirler. Ülkelerinin savaşlarla dolu tarihi, kendileri için çok değerli derslerle doludur. Onların gözünde, general Giap'ın yenilmez bir asker olması, kendi yurdunun tarihinden aldığı derslerin büyük yeri vardır. Cephenin askeri şeflerinin yürüttükleri taktik ile onbeşinci yüzyılın millî kahramanı LE LOI'nin savaş usulleri arasında köklü ilişkiler bulunmaktadır. LE LOI, araziye en iyi şekilde kullanmakta, dağ savaşlarında ve akınlar tertiplemekte, kimseyle ölçülemeyecek kadar büyük bir usta sayılmaktadır.

Dien Bien Phu'nun yenilmez askeri, büyük halk komutanı General Giap'ın (Halk Savaşı, Halk Ordusu) adlı kitabı, halk savaşlarının temel ilkelerini ortaya koyar. Kural şudur: Yabancı ordu, halkı baskı altında tutabilmek için, her yerde kuvvet bulundurmak, yani gücünü dağınık tutmak zorundadır, oysa halk kuvvetleri, saldırıya geçebilmek için, herhangi bir noktada toplanabilirler; yani yığılmak yapabilirler. Haber alma bakımından bütün halkın desteğinden yararlanabilmeleri gibi, pek önemli bir etkeni de buna eklemek gerekir.

Milli Kurtuluş Cephesinin en esrarlı yönü, lojistik (ikmal) dir. Dien Bien Phu'da kırk bin

kişilik bir ordunun, nasıl bir anda donatılmış olduğu unutulmamıştır. Bütün bir ordunun bütün gereklileri her yandan, birdenbire ortaya çıkıveren binlerce bisikletle «taşınmış» tir. Bugün de, Saygon'un burnunun dibinde Vietkong tankları «belirivermekte» dir. Bu koskoca tankları parçalara ayırıp, istenilen yere götürdükten sonra, yeniden monte etmek işinde, akıl almıyacak kadar ustalaşmışlardır.

Lâkin, cephe şeflerinin de belirttikleri gibi, başarının temel nedeni, dövüşün belli ve doğru

Giap (Hoca)

bir politik stratejiye dayandırılmış oluşudur. Bu strateji, özetle halk yığınlarının ve özellikle yirmi iki yıldan beri aralıksız savaş vermekte olan köylünün seferber edilebilmiş olmasıdır.

Bu halk, bu köylü, ilk olarak yabancı sömürücülerle başı derde giriş olduğu 1908 den beri, yani 50 yıldan beri savaş içindedir. Bu uzun savaşa onun için tek değişiklik, düşmanın zaman zaman değişmesi, yani birinin gidip, öbürünün gelmesi ve bir de gitgide artan ve yoğunlaşan uçak bombardımanlarıdır.

BİR KURTULMALIK ŞANSI :

Vietnam'ın gözden uzak tutulmaması gereken önemli bir durumu var: Ülke, toplum açısından ikiye bölünmüştür. Bir yanda Vietkong'u bütün gücü ile destekleyen

kır, köylük yerler, öbür yanda Saygon rejiminin dayandığı şehirli, yani kent ve kasaba burjuvazisi. Kır, uzun savaş yılları içerisinde, bütün bu didişmelerin ortaya çıkardığı gerçeği, yavaş yavaş iyice görebilmiş, ölümün ve ihanetin acımasız çemberinden geçmiş ve kurtuluşun, gerçek kurtuluşun, devrimde ve yalnız devrimde olduğunu anlamıştır. Şimdi o, artık devrim için kadrolanmış ve hazırlanmıştır. Buna karşılık, tüccarlar, memurlar, zanaatkarlar ve serbest meslek erbabından meydana gelen ve güneyin sözümlü milliyetçi ordusunu besleyen burjuvazi ile komünizme şiddetle karşı oldukları için, kuzeyden çıkıp aşağıya inen katolik grupları vardır.

Geçen yaz, ağustos kongresinde; Cephe, bu kır ve kent ayrımını ortadan kaldırmaya karar vermiştir. Bu dövüşün, artık yalnız dağlarda kalmıyacağı, kentlere de ineceği anlamını taşıyordu. Bu kararı uygulayabilmek için, kentlerde yaşayan toplum katlarını da kapsayan yeni bir program gerekiyordu. Cephenin programında, bu yeni döneme uyacak düzeltmeler yapıldı.

Kongre, 1967 ağustosunun 15 - 20 günleri arasında toplandı, ve yeni plâformu işledi. Bu yeni plâform ile Milli Kurtuluş Cephesi, burjuvaziyi, memur takımını, askeri ve din adamlarını da kendi yanına çağırarak, hepsine birden kollarını açmaktadır. İsteyen herkes, istediği anda, MİLLÎ DAVA'ya (Devrim yerine, artık bu deyim kullanılıyordu) katılabilecektir, yani o güne kadarki tutumunun sorumluluğundan kurtulmuş olacaktır.

Bunun açık anlamı, Cephenin herkese, bir kurtulmalık (fidyei necat) şansı ve fırsatı vermiş olduğudur. Askerler ve memurlar, sadece «görevlerinin ne olduğunu bilmek istiyorlar», Thieu ve Ky dolabına karşı, kurulacak olan yeni rejimdeki yerlerini, hangi yoldan alabileceklerini düşünüyorlar.

Genişletilmiş cephenin politikası, hiçbir zaman bu kadar yumuşak, bu kadar uysal olmamış, bunun sonucu olarak da ideolojik rengi, bu kadar solgun ve belirsiz kalmamıştır. Bugün, Cepheye katılmanın tek şartı, yabancıya karşı olmaktır. Cephenin yeni programında, refah kavramı üzerine bu kadar kuvvetle parmak basılmamış olmasının amacı da «millî ve vatansever burjuvazi» ye çağırıda bulunmuş olmaktadır.

KESİN VETO

Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığında, Vietnam işlerini çevirenlerden Robert Miller, 12 ağustos 1965 te, otuz kişinin karşısında şunları söylemiştir: «Seçimler sahiden serbest olursa, komünistler kazanamazlar, çünkü sahiden serbest olan kişiler,

komünistlere oy veremez. Seçimleri komünistlerin kazanmaları demek, oy verenlerin, oylarını serbestçe kullanamamış olmaları demektir. Elbette ki biz, böyle bir seçimi tanıyamayız.»

Vietnam devrimcileri için ise, yabancı asker işgali altında bulunan bir ülkede, serbest seçim yapılamaz. Amerikan kuvvetlerinin çekilmesi, iki taraf arasında yapılacak müzakerelerin ön şartıdır. Vietnam çekilmesinin politik çözümünü sağlayacak olan müzakerelerin şartları, şimdiye kadar birçok defa ortaya atılmıştır. Bu rada özellikle belirtilmesi gereken şudur: Milli Kurtuluş Cephesi, her şeyin ancak kendisiyle konuşulabileceğini, tek muhatabın kendisi olduğunu ileri sürmekte ve Saygon Hükümetinin, bu günkü yöneticilerinin konuşmalarına katılmalarını kesinlikle veto etmektedir.

Amerikalıların, askeri durumda kendileri için felâketli sonuçlara varan gelişmelerden gerekli sonuçları çıkarması beklene dursun, bu arada, Cephe içinde oluşan dönüşümleri de gözden kaçırmamak gerekir. Ağustos plâformu, yeni bir strateji getirmişti. Ama şubat başarıları, Cephenin görüşünü değiştirmişti. Bu cephe, artık ağustos programını hazırlamış olan, cephe değildir. Şimdi her şey yüze çıkmış, cangıdan kasabaya ve kente inilmiş, olağanüstü savaş makinesi, son derece canlı ve hareketli bir politik toplum haline gelmiştir.

Zaten makicilerin kentlere inmeleri ve onları uzun süre ellerinde tutabilmiş olmaları, daha önce görülmemiş, işitilmiş bir şey değildi. «Bağımsızlık ve barış uğruna, millî güçler birliği» içinde hızla devrimci komiteler kurulmaktadır. Cephe artık, gizli çalışan bir yeraltı örgütü değil, iktidarı almaya ve DÜŞMANI YENMEYE hazırlanan ve içinde bütün vatanseverleri bir araya toplayan bir güç olmuştur.

Cephenin iki aydanberi ortaya çıkan yeni tutumunun en garpıcı yanı, onun tastamam politik, hattâ sosyolojik denilebilecek çabalarıdır. Bu, gerçeğe sımsıkı sarılmak, çeşitli elemanları ve politik akımları ortak bir ödev çevresinde birleşmeye çağırmaaktır.

Güney Vietnam gerilleroslarının, son haftalardaki sözlerinin ve uyguladıkları stratejinin, basit bir taktik düşüncesinin ürünü olduğu söylenemez. Bunlar, burjuvaziyi ürkütme ve meydana ele geçirme için başvuru olan savaş hileleri sayılmamalıdır.

Bütün millî güçleri, tek bir amaç çevresinde toplayan birçok kuruluşların, kısa zamanda ve üstüste meydana çıkmış olması ve eyleme ve savaşa girmeleri, böyle sudan nedenlerle açıklanamayacak kadar karmaşık ve önemli olaylardır. 17. paralelin altında olup bitenlerin açık anlamı, ancak şu olabilir: Emperyalizm tarafından sırtına geçirilmiş olan demir korsayı kıran yeni bir toplum doğmaktadır. Güney Vietnam, yeniden dünyaya gelmektedir.

Atatürk ve 27 Mayıs

Fakat maalesef, ölümünden sonra, fikir özgürlüğünden, yarasaların aydınlıktan kaçtıkları gibi cankarlar ve korkanlar özgür düşünceye karşı olan irtican hortlamasına göz yumdular. Bunun sonucu olarak fikir kadroları gelişemedi, memleketin olumlu çözüm bekleyen sorunlarının bilimsel yollarla tartışılarak halli, yerlerini sen-ben kavgasına dayanan kısır çekişmelere terketti.

27 MAYIS:

İHTİLÂLLER; toplumun normal yollarla çözülemeyen ekonomik sosyal ve siyasal problemlerinden doğan bunalımlarının, zora başvuru olarak kısa sürede çözümlendiği toplumsal olaylardır.

Tarih, ihtilâllerin, ekonomik ve sosyal problemlerini küçük bir azınlık değil, fakat toplumun yararına olarak çözemeyen ve daha çok az gelişmiş veya geri kalmış ülkelerde meydana geldiği gerçeğini göstermektedir.

Türkiye de son yüzelli yıllık olumsuz Batılılaşma hamlelerine rağmen

men ekonomik, sosyal, kültürel ve hattâ siyasal problemlerini toplumun yararına olarak çözemediğinden, alın-daki geri kalmışlık kara damgasını silmemiş ve bundan ötürü de zaman zaman ihtilâllere sahne olmuş bir ülkedir. Son olmasın içtenlikle istediğimiz 27 Mayıs ihtilâli de bunlardan biridir.

Toplumlar devamlı gelişme halinde olduklarından her gün daha iyiye, daha güzele ve daha yararlıya yönelmek zorundadırlar.

İhtilâller, kendilerini doğuran sebepleri giderdiği sırada yeni sorunlarla karşılaşmakta ve çok kere de bu sorunları çözen sorunlar ihtilâllerin gerçek sebepleri olmaktadır. İhtilâllerin temellerinde yatan bu gerçek nedenler, ihtilâl idareleri veya onlardan sonra gelen normal idareler tarafından yeterli tedbirlerle toplum yararına olarak giderilemediği takdirde, toplumların tekrar bunalımlara itine yuvarlandıklarını gösteren tarihte sayısız örnekler vardır.

27 Mayıs ta, bir ihtilâl olarak, ihtilâlin bu bağışlamaz kanunundan kendisini kurtarmış değildir.

1950 seçimlerinde, ezici bir çoğun-

lukla iktidara gelen Demokrat Parti, gerek muhalefet yıllarında ve gerek seçim beyannamesiyle halka yaptığı vadeleri kısa zamanda unuttu ve iktidarını, halkın zararına da olsa, devam ettirme yollarını araştırmağa başlamıştı. Bu araştırma Demokrat Partiyi hukuk ve anayasa dışı yollara sevk etmiş, devlet, meclis ve anayasa yerine parti hâkimiyeti ve partizan idare ikame edilmiş, Türkleri uygar bir toplum haline getirecek olan ATATÜRK ilke ve devrimlerine sırt çevirmiş, plân ve programsız ve büyük ölçüde dış borçlara dayanarak yapılan yatırımlar da iktisadi krizin doğmasına sebep olmuştur.

Bir çoklarımızın gördüğü veya bildiği bu yolsuz ve olumsuz iş ve hareketler üzerinde durmayacağım. Ancak ikisi, gelecek kuşaklar için önemli olduğundan kısaca onlara değineceğim.

1923 te ROMA üzerine yaptığı ünlü yürüyüşü ile Kraldan iktidarı alan MUSSOLINI'nin ilk kabinesinde Faşist olmayan Bakanlar ve Parlâmentoda da Faşistlerden başka partiler de vardı. Mussolini o günün Anayasasına yemin ederek iktidara gelmişti. Partinin program ve felsefesi gayet basitti. «Hiçbir belli prensibe bağlı olmadan, durmaksızın bir amaca doğru, İtalyan halkının gelecekteki refahı amacına doğru ilerlediklerini» söylüyordu Mussolini.

HİÇBİR prensibe bağlı olmayan Mussolini'nin müreffeh İtalya'yı yaratması için muhalefetsiz bir parlâmentoya ihtiyacı vardı. Bunun için de Anayasa değişikliği lâzımdı. Mussolini Anayasa değişikliklerinin seçim kanunlarından geçtiğini biliyordu. Mussolini bunu yaptı ve idam edi-

leceği güne kadar değiştirdiği Anayasa ile İtalya'yı idare etti.

1950 de iktidara gelen ve «İhmale uğramış yurtda yapılacak o kadar iş var ki bir plân ve program hazırlamak için dahi zaman yok. Hedefimiz müreffeh Türkiye'dir.» diyen Demokrat Parti de büyük çoğunluğuna rağmen 1954 ve 1957 seçimlerine gitmeden seçim kanunlarını değiştirme oyunlarına baş vurdu.

27 Mayıs, Demokrat Partinin belki de memlekete çok pahalıya mal olacak bir faşist diktasına gitmesini önlemiş oldu.

Ülkemizin ve demokrasinin selâmeti için bugünkü ve gelecek iktidarların Mussolini ve Demokrat Parti olaylarını daima dikkatte tutmalarını içtenlikle dilemekteyim.

Üzerinde durmak istediğim ikinci önemli konu da ATATÜRK devrimleridir.

UYGAR millet olma ilkelerinin vazgeçilmez koşullarından olan ATATÜRK devrimleri «Halk tarafından benimseniler» ve «Benimsenmeyenler» diye sınıflandırılmıştı. Karşı ihtilâllerde dökülen kanlar pahasına inanmış bir devrimci kadronun koyduğu lâiklik ilkesi, oy sağlamak için her çeşit din istismarına feda edildi. İrtica, karşı ihtilâle alamadığını, inancsız politikacıdan OY ile kolayca aldı. Ülkemiz şeyh ve müritlerinin kol gezdiği bir ülke ve halkımız da mezhepler ve onların derin çizgileriyle birbirinden ayrıldılar. Halkçılık ilkesi, her mahallede bir milyon yetiştirme, Devletçilik ilkesi, devlet eyleyle fert zengin etme, Milliyetçilik ilkesi de yabancı özgürlüğü şeklinde yorumlandı, fikir özgürlüğü de yerini fikir suçlarına terketti.

Bu haliyle hasta bir bünyeye sahip olduğunda şüphe bulunmayan toplumumuzun tedavisi için aydınlarımız ne düşünüyorlardı?

Çok partili hayata geçtiğimiz 1945 lerden itibaren yurt sorunlarıyla uğraşan aydınlarımız, Türkiye'de demokrasinin yerleşebilmesi için çift meclis, anayasa mahkemesi, partilerden birinin mecliste hâkimiyetini önleyecek nisbi temsil sistemi seçim, basın hürriyeti, üniversite muhtariyeti ve hâkim teminatını vazgeçilmez bir şart saymakta idiler.

Fakat ne hazzindir ki, siyasî partiler muhalefette iken savundukları bu fikirleri iktidara geldikleri veya iktidarda oldukları zaman hatırlamak lüzumunu dahi hissetmemişlerdir.

İşte Türkiye'nin Birinci Cumhuriyeti bu bunalımlar içinde 27 Mayıs ihtilâline kadar çalkanıp durdu.

BÜTÜN bu nedenleri kendine gerekçe yapan ve bu itibarla da bir doktrin ihtilâli olmayan 27 Mayıs, samimiyetten yoksun politikacının tahakkukuna bir türlü rıza göstermediği demokrasinin vaz geçilmez kurumlarını kurar kullanılmaması ve işlemlerini millette onaylanan bir anayasa teminatı altına alırken, demokrasiyi ebedileştirmek için de ona sosyal bir muhteva vermek istedi.

Demokrasi, geniş halk kitlelerine dayanmadıkça ve onların desteğini sağlamadıkça uzun ömürlü olamaz.

27 Mayıs'tan sonra, memleketin kurtuluşu için yapılan fikir çalışmaları, siyasî demokrasinin, vatandaşın iktisadî bir güce sahip olmadığı müddetçe istenilen verimi vermeyeceği, büyük insan kitlelerinin iktisadî güçleri ellerinde tutan küçük bir zümre-

Güney Vietnam'da emperyalizmin sırtına geçirmiş olduğu demir korseyi kıran yeni bir toplum doğmaktadır. Güney Vietnam, yeniden dünyaya gelmektedir.

bir vietnam savaşı öyküsü

Bu yıl Şubat ayı içinde Güney Vietnam'ın orta bölgesinde «Amerikan askerlerini imha eden yiğitler» toplantısı oldu. Bu toplantıya mahalli gerilla müfrezelerinden «Amerikan askerlerini imha eden yiğitler» temsilcilerini ve bu bölgenin diğer vilayetlerinin temsilcileri katıldı. Bunların her biri Amerikan emperyalizmine karşı Milli Kurtuluş Savaşında bir çok kahramanlıklar göstermişlerdi. «Amerikan askerlerini imha eden yiğitler» temsilcileri arasında henüz 13 yaşında kahramanlığı dillere destan küçük DOAN VAN LUYEN de vardı.

DOAN VAN LUYEN, Amerikan savaşı CHU LAI civarında diğer gerillacılarla birlikte düşmana karşı devamlı keşif yapıyordu. Genç olmasına rağmen akıllı ve becerikliydi, gözünü budaktan sakımsızca mert bir çocuktü, o kurnazlığı sayesinde 14 Amerikalı haydutun canına okudu, 11 yaşındaki küçük dostuyla birlikte Amerikan haydutlarının 40 m.m. lik topunu zaptettiler. Bunun için oradılar ona övünerek: «Amerikan askerlerini imha eden küçük yiğit» adını verdiler.

Herkes onun iki el bombası ile 10 Amerikan haydutunu nasıl öldürüp yaraladığını anlatanları dinlemekten pek hoşlanırlardı.

Bir gün DOAN VAN LUYEN Amerikan garnizonundan, birkaç gün önce aşırıldığı iki el bombasıyla, Amerikan üssü civarında olan biteni anlamak için acele gitti. Oraya varınca Amerikan haydutlarının çoğunun civar köylere «Tarama işi» ne gittiklerini öğrendi, buna çok sevindi, bu düşmanları imha etmek için ona iyi bir şanstı. Acele acele el bombalarından birini Amerikan haydutlarının dönüşlerinde geçecekleri yolun üzerine gömdü. Tam bu sıra aklına başka bir fikir geldi: «Amerikan haydutları» tarama işinden dönüp buradan geçerken biri nasıl olsa bu bombaya basacak bomba hepsinin hesabını bir tamam görecek mi? Muhtakkak üstün onların leşlerini almağa gelecekler, onların da hesabını görmeliyim!» diyerek diğer bombayı üç yolunun üzerine, öncesine 10 m. aralıkla yere gömdü. Sonucu görmek için yakındaki bir yere gizlenerek beklemeye başladı.

Karnı çok acıkmıştı, fakat Amerikan haydutlarını muhtakkak öldüreceğini düşündükçe her şeyi unutuyordu.

Uzun süre bekledi, öğleden sonra saat bir sıraları bir helikopter uzaktan belirdi, gele gele üsse yakın bir yere indi. İçerisinden 5 Amerikan şeytanı aşağı indi. DOAN VAN LUYEN sonsuz nefretle gözlerini Amerikan haydutlarının attıkları adımlara dikti, her adımı göz kırpmadan takip ediyordu. Amerikan saldırganları tam bombanın olduğu yere yaklaştıklarında «Güm» diye bomba patladı, henüz oradan toz duman kalkmamıştı, DOAN VAN LUYEN kendi gözüyle açık seçik 4 Amerikan şeytanın oracıkta öldüğünü, 5 si de ağır yaralı yerde çırpıp durduğunu gördü.

Üsteki patlamayı işiten diğer Amerikan şeytanları paniğe kapılarak alarm geçileri rast gele yere ates ede ede cesetlerin yanına geliyorlardı, tam önceden tasarlanmış konan bombanın üzerine biri basar basmaz o da patladı, 5 Amerikan şeytanı cansız yere serildi.

Esperantoca «El Popola Cinio» dergisinden çeviren:

Ahmet HEZARFEN

min arzu ettikleri istikametlere yönelttikleri, bunu önlemek için kişiye iktisadi güç verme zarureti anlaşılmış ve bu suretle de 27 Mayıs'a kadar yalnız hukuki bir kavram taşıyan devletimiz, sosyal nitelik de verilerek Türk devleti, çağımız devlet yapılarına uygun olarak, millî, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti haline getirilmiştir.

Sosyal devlet, fertlere, klasik hürriyetler yanında, insan gibi yaşamaları için zaruri olan ihtiyaçlarını da karşılamayı kendine vazife bilir.

Bu vazifeyi yerine getirmek için devlet, güçsüzün yanında bulunacak ve bunun gereği olarak da, topraksız veya geçinmeyecek kadar az toprağı olan köylüye toprak verirken, bu toprakların verimli bir şekilde işletilmesi için bütün vecibelerini uygulayacak bir toprak reformu yapacak, fırsat eşitliğini kapsayacak bir eğitim seferberlik ve reformu yapacak, halkın beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesi ve tıbbî bakım görebilmesi için gerekli sosyalleştirme tedbirlerini alacak, yok sul ve dar gelirli ailelerin sağlık şartlarına uygun konut ihtiyacını karşılayacak, halkın sosyal güvenlik içinde gelecek endişesinden yoksun olarak yaşamasını sağlayacak, çalışanların sendika kurma, toplu sözleşme ve grev yapma haklarını koruyacak ve nihayet kamu giderlerine herkes mali gücü ölçüsünde katılarak vergi adaleti sağlanacaktır.

Bu ve bunlara genzer sosyal ve ekonomik tedbirler alındığı takdirde, aşırı kazançların azalacağı, alt tabaka gelirlerinde bir artış olacağı, bu suretle toplum bunalımlarına sebep olan gelir adaletsizliğinin ortadan kalkacağı aşikârdır.

Kısaca ifade edilirse 27 Mayıs ihtilâli; Türk aydınlarının 26 Mayıs'a kadar kavgasını yaptıkları demokrasinin hukuki ve siyasî ilkelerini yerine getirmiş, toplumlarda bunalımlara sebep olan ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal sorunlarının çok az bir kısmına iktidarı devresinde çeşitli çözüm yolları bulmuş ve uzun vadede çözümlenecek olan konuları da anayasa teminatı altında iktidara gelecek olan siyasî partilere bırakmıştır.

ATATÜRKÇÜLÜK — 27 MAYIS İLİŞKİLERİ :

Bu konuda daha ziyade belirli örnekler üzerinde duracak ve ATATÜRK'le 27 Mayıs arasında ilişkilere göstermeye gayret edeceğim.

ANTI - EMPERYALİZM :

ATATÜRK, anti-emperyalist idi. Mazlum milletlere kurtuluş savaşların da bayrak oldu.

27 Mayıs da, 1960 Eylülünde yayınladığı «Gürüş ve direktiflerinde» belirttiği «Kurtuluş savaşı yapan milletler desteklenecektir» sloganı ile anti-emperyalist hüviyetini ortaya koymuştur.

DIŞ POLİTİKA :

27 Mayıs 1960 ihtilâli Türkiye'yi, komşu bütün devletlerle siyasî dargınlıklar ve ihtilâflar içinde buldu. Bu, ATATÜRK'ün «Yurtta sulh, Cihanda sulh» ilkesine aykırı olduğu gibi, uygulanan dümen suyu politikası da onun şahsiyetli dış politikasına aykırı

idi. Komşu devletlerle dostane münasebetlerin ilk temelleri 27 Mayıs'tan sonra atıldığı gibi, dış politikaya da kişilik bu devrede verilmeye başlandı.

LÂİKLİK :

27 Mayıs ihtilâli: Hilâfeti kaldırarak Lâikliği kuran ATATÜRK'e lâiklik kavramını ayrıntılarıyla anayasa teminatı (Madde 19) altına almak suretiyle sadakatını ispatlamış ve iktidarı süresince de bu ilkeyi tavizsiz uygulamıştır.

HALKÇILIK :

27 Mayıs; ATATÜRK'ün halkçılık ilkesini, devlet yapısına sosyal karakter vermek suretiyle daha da somutlaştırmış ve ilk öğretim seferberliği, sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi ve benzeri icraatıyla, toprak reformu ve gelir adaleti gibi slogan ve ilkeleyle halkçı karakterini ortaya koymuştur.

FİKİR ÖZGÜRLÜĞÜ :

ATATÜRK'ün bilinçli olarak inandığı ve olmadığı yerde gerçek anlamda uygarlığın da bulunamayacağını bildiği düşünce hürriyeti, ancak 27 Mayıs anayasası ile teminat altına alınmış, bugün memleketin ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal sorunları ancak düşünce özgürlüğü sayesinde her yönüyle ve her açıdan tartışılarak olumlu çözüm yolları aranmaktadır.

27 Mayıs, fikirlere ancak fikirle karşı konulabileceğini, fikirlerin cebir ve şiddet yoluyla susturulamayacağını müdrikli.

Fikirler cebir ve şiddet yoluyla susturulabilse idi, bugün Hıristiyanlık, en fazla zulüm gördüğü ROMA'da tahımı kuramaz, Abdülhamit istibdadından sonra bu ülkede hürriyetten söz edilemezdi.

MESRUIYETÇİLİK :

ATATÜRK, Milli Kurtuluş hareketini, halk kongrelerine ve Millet Meclisine dayayarak daima meşruiyet içinde kalmıştır.

27 Mayıs ta, ihtilâlden hemen sonra, günün şartlarına uygun olarak hazırladığı anayasa ile hareketlerini sınırlandırmış, en kısa zamanda Kurucu Meclisi toplayarak yetkilerini onunla paylaşmış ve nihayet iktidarını, bir buçuk yıl sonra, seçimle gelen Meclislere bırakmıştır.

PARLAMENTER DÜZEN :

ATATÜRK, muhalefetin iktidarı murakabe edeceği çok partili bir demokrasiyi daima özlemiş ve hayatta iken olumlu sonuç vermeyen iki de tecrübeye bulunmuştur.

27 Mayıs da, meşruiyetini kaybetmiş bir iktidarı silah zoruyla yıkararak devlet yönetimini ele almış ve fakat kendi iradesiyle, zor karşısında kalmayarak, en kısa zamanda aydınların özlemini duydukları parlamenter düzene geçmek faziletini göstermiştir.

PLÂNLİ EKONOMİ :

ATATÜRK'ün ölümü ile son bulan plânlı kalkınma faaliyetleri, ancak 27 Mayıs ihtilâlinde sonra tekrar ele alınmış ve her çeşit kalkınma faaliyetleri anayasa teminatı altında plâna bağlanmıştır.

S O N U Ç :

ŞİMDİYE kadar ifadesine çalıştığım fikirlerimi özetlemek isterim.

27 Mayıs, O'nun deyimile «Benim fikirlerimi, benim duygularımı anlıyorsanız ve hissediyorsanız bu kâfidir» anlamıyla gerçek ATATÜRKÇÜLÜK'e yeniden bir dönüştür.

27 Mayıs, gerçek ATATÜRKÇÜLÜK'e ihanet edenlerin ve herbiri toplumu bir düzenin birer halkası olan ve Türk toplumunu Orta Çağ karanlıklarından modern Batı uygarlığına götürmek ve tam anlamıyla Bağımsız bir Türkiye yaratmak olan ATATÜRK devrim ve ilkelerini, siyasî iktidarlarının devamı için bir pazarlık konusu yapanların ve yapacak olanların er veya geç cezalandırılacaklarının, bir delilidir.

27 Mayıs, bugünkü anlamda; II inci Cumhuriyetin anayasasında gerçek şekil ve ruhunu bulan ATATÜRK devrimlerinin devam edeceğine ve korunacağına, ATATÜRK'ÇÜ kuşakların onlara daima sahip çıkacaklarına tarihinde şahit olduğu millî bir olaydır.

27 Mayıs o kadar KEMALİST ve ATATÜRKÇÜ'dür ki, yabancı basın dahi 27 Mayıs ihtilâline ad bulmada zorluk çekmemiş ve ona NEO - KEMALİST ihtilâli adını vermiştir.

ULUSAL AÇIDAN

Dünya ihtilâli paraleli

Şevki AKŞİT

Devrimci Güçbirliği'nin Ankara'da tertiplemediği 29 Nisan mitinginin tepkileri, aradan bir ay geçmiş olmasına rağmen, devam ediyor. Sol ve Ortanın - Solu'nun tutan yazarların veya organların geçişiriverdikleri hat-tâ bazı sol (!) kuruluşların açtıkları açığa sabote ettiği bu olayı iktidar partisinin tutan basım hâlâ unutmuyor. Seçimlerin en civcikli anında bu tedirgenliğin ana nedenini araştırmak gerek.

Zafer Gazetesinde Füzûn Tekil geçen hafta, aynı konuyu ele alan bir baş yazı yayınladı: «Şimdilik ihtilâl her yerde olamıyor, fakat yeryüzünde, âdeta topyekûn bir dünya inkılabına doğru, tertiplenmiş hamleler yapılıyor. Bu hamleler, başlama işaretinin verilmesi bakımından tek bir merkeze tâbi olmayabilir. Ama tek bir merkez paralelinde çalışıldığına şüphe yoktur.» diyecek kadar iddialı. Oysa üzümlü baka baka kararır, diyen atasözü olayları, biraz üstünkörü de olsa, daha realist bir görüşle yorumlamaya yettiği halde, Tekil konuya idealist bir açıdan bakarak «Dünya İhtilâli» fikrini ortaya atmayı nedense daha ilgi çekici saymış.

Çünkü F. Tekil açımdan, Türkiye'de işler tıkırdamıyor. Amerikan emperyalizmi diye bir şey yoktur. Yabancı şirketler milletimizi sömürmek için değil, tam tersi, milletimizi kalkındırmak için, bizim zorumuzla gelmişlerdir. Yeraltı servetlerimiz yağma edilmiyor, aksine kıymetlenmektedir. Nurlu ufuklar bütün Anadoluyu sardım saracak. Amerikan nükleer üsleri diye bir şey yoktur. Olsa bile ne çıkar. Türkiye için Hür Dünya'nın (!) ileri karakolu olmaktan daha şerefli bir mevki düşünülebilir mi? İkili anlaşmalarla AP nin hiç bir ilgisi yoktur. Bunun sorumluluğu AP ve düşmez. Bu anlaşmaların sayıları ergeç tesbit edilecektir. Sonra bu anlaşmalarla karşı çıkmak, millî menfaatlerimizi aykırıdır da. Örneğin iç olaylar statükoyu tehdit eder bir gelişme gösterdiğinde Amerikan askerinin müdahalesinden niye yararlanmalıyız?

Siyasi irticam basınında her gün dile gelen bu ve benzeri bir tutumla kalem oynatan Tekil de Devrimci Güçbirliğinin eylemini «Dünya İhtilâli» paralelinde göstermekten başka bir yorum yapamazdı. Aklınca, Devrimci Güçbirliğini kanunların dışında gösterip aşağıda da göreceğimiz gibi Millî Güvenlik Kurulunu biraz uyarmaya, biraz da kınamaya çalışıyor.

F. Tekil'in bu baş yazısı bize Irak'taki ayaklanma sonucu Nuri Sait'in başına gelenler ve DP yöneticilerinin uğradığı paniği hatırlattı. Oysa olay gayet olağandı. Irak'lı zinde kuvvetler emperyalizmle tam bir ortaklık kurup milletine kan kusturan işbirlikçileri layık oldukları biçimde cezalandırmıştı. Nuri Sait'in başına gelenler Irak'lı vatanseverler için günlük olaylardandı. Cezaevleri tıkım tıkım siyasî tutuklularla doluydu. N. Sait istediğini asıyor, istediğini kesiyordu. Ve DP yöneticileri onunla al takke ver küllâh idiler.

Kısa bir müddet sonra, 27 Mayıs'la, bizde de emperyalizmi ve yerli işbirlikçilerini yeryüzünde ilk defa tam bir yenilgiye uğratan Ordumuz, devrimci gençlikle elele verip meşruiyetini tamamen yitirmiş olan DP iktidarını alaşağı etmişti. Bu da olağan bir olaydı. Bu millet kıncında doğru dürüst donu olmaması pahasına koca orduyu boşuna mı besliyordu. Irak'taki olayları müteakip DP yöneticileri tedirgin olmakta yerden göğe kadar haklıymışlar. İhtilâlin bir merkezden idare edilmiş olmasından en endişe ediyorlardı dersiniz? Sanmıyoruz. Hem emperyalizmle ilişkiler bakımından, hem de içeride takip ettikleri baskı rejimi bakımından Nuri Sait'le aynı paralele olduklarının bilincinde idiler de ondan.

Milletlerarası karşılıklı bir etki-tepki ilişkisi bizler istesek de istemesek de vardır. Hatta Bakanlıkların çoğu bu ilişkileri düzene sokmak için kurulmuştur. Bizim Millî Kurtuluş savaşımızın emperyalizmin boyunduruğundaki uluslar üzerinde az mi etkisi olmuştur? Amerikan emperyalizmine karşı dünyanın en çetin savaşını veren Vietnamlı yaşlı mücahitlerin koynunda hâlâ Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın resimlerinin bulunuşu bu etkinin en somut kanıtı. Bizim halifenin kapı dışarı edilmesinde Büyük Fransız İhtilâlinin de bir nebeze payı var şüphesiz.

F. Tekil'in en çok korktuğu, öyle anlaşılıyor ki, Fransa'daki olayların bir benzerinin bizde de başlama ihtimali. Fransa'daki objektif ve subjektif koşullara benzer veya daha ağır koşullar içindeki bütün ülkeler için söz konusudur bu ihtimal. Yüksek tahsilli hattâ orta tahsilli küçük bir mes'ut azınlığın tekelinde olan, şehir ve köy emekçilerinin, yabancı şirketlerle ortaklaşa insafsızca sömürüldüğü bütün ülkeler için özellikle söz konusudur bu ihtimal.

A. P. ve emrindeki basın devrimci gençliğin tutumunu «Dünya İhtilâli» paralelinde gösterip, Cumhuriyetin Padişahlığa pervasızca peşkes çekildiği bugünlerde onu en sorumlu savunucusundan uzak tutma hevesinde. Oysa Atatürk gayet isabetli ve tedbirli bir ileriye görüşle Cumhuriyeti kimseye değil Türk Gençliğine emanet etmişti. Ve gençlik, bu emaneti, tarihi sorumluluğunu bir an olsun unutmadan savunmak zorundaydı. Bu bakımdan emperyalizme ve yerli işbirlikçilerine karşıydı. Bundan doğul bir şey düşünülemezdi.

Tekil yazının sonuna doğru: «Ortam müsait bulunur bulunmaz, aynı hareketlerin burada da başlatılmak isteneceğine şüphe yoktur.» kehanetini savurduktan sonra «Millî Güvenlik Kuruluna güvenmemiz gerekir. Tabiatıyla bu güven ile mütenazır olarak sorumluluk müessesesi de vardır. Kurul bu gibi günlerde durumu işişi imiş gibi mi duruyor. Yoksa hâdiselere hâkim mi bulunuyor?» diye ağlamaklı bir eda ile siyasî irticam içinde bulunduğu paniği açığa vurmak zorunda kalıyor.

Devrimci Güçbirliği mitinginde ana şiar «Tam Bağımsız Gerçekten Demokratik bir Türkiye» olduğuna göre ne vardı bunda bu kadar paniğe kapılacak? Çünkü AP yöneticileri muhasebelerinin plânlarını Amerikan emperyalizmine tam bir teslimiyet esasına göre tanzim etmişlerdi. Hat-tâ bu plânın ana maddeleri Amerikalı uzmanlarla birlikte hazırlanmıştı.

Evet, gayet masumane olan Güçbirliğinin bu ana şiarı aslında iktidarın temellerini tahdit etmekte idi ve F. Tekil, Millî Güvenlik Kurulu, acaba AP. nin Amerikan emperyalizminin denetimindeki tutumuna vaziyet alan millî güçleri karşısına almak niyetinde değil mi, diye endişe içindeydi.

BİR GREV VAR

Şevki Mustafa BİLİCİ

«Yirmi iki yıldanberi, Türkiye Basimevinde çalışmaktayım. Hâlen elime 550 lira para geçmektedir. On yılda iki kere yirmibeşer lira zam aldım. Altı çocuk babasıyım. Benimle beraber işe başlayanlar bugün Çağaloğlunda bin beş yüz lira net para almaktadırlar. Bizim istediğimiz yüzde yirmibeş zammın verilmesi ve alın terimizin karşılığının başkaları tarafından sömürülmesidir... Hepsi bu kadar.»

Yukarıdaki sözleri, Türkiye Basimevinin 22 yıllık operatörlerinden Ahmet Usta söylüyor. Ve arkadaşları kahr içinde kendisinin söylediklerini dinliyorlar ve başarıyla evet, işareti veriyorlardı.

Evet, Tahsin Demiray'ın sahibi bulunduğu Türkiye Basimevinde, Basım-İş'in yürüttüğü grevin tam 58. günüdür. Yıllardan beri alın teri dökerek burada çalışan 38 işçinin, artık canlarına tak demisti.

Bıkmış usanmışlardı, patronlarının sonu gelmez vaatlerinden. Artık yeter! diyorlardı. Bunca sömürüldüğümüz, bunca ezildiğimiz.

Ve 22 emekçi iki aya yakın bir zamandır, İstanbulun en göze görünür bir yerinde grev

yapmak zorunda bırakılmışlardı ve ne acıdır ki emekçiden, alimlerinden, haktan, hukuktan yana olduğunu söyleyen bunca insan vardı... Ve işe bakınız ki hiçbirini başını kaldırmayı, Çağaloğlunun en merkezi yerindeki alimlerinin karşılığını arayan bu bir avuç insana bakmamıştı.

Bu bir avuç emekçinin yaş ortalaması 28 dir ve ayda ellerine geçen paranın ortalaması 400 lira civarındadır. Ve hepsi de ev-bark, çocuk-çocuk geçiminin derdine düşmüşlerdir. Bu durumu, basimevinin kapısına astıkları pankartlarda şöyle dile getiriyorlardı:

«Etin kilosu 14 lira. Bizim gündeliğimiz 12 lira.» Ayda elimize geçen beşyüz lira ile sekiz çocuk geçindirmek ne demektir?»

Ve dertliydi işçiler. Üzgündü. Amma yılmamışlardı, «Yılmıyacağız» diyorlardı. «Bu işi sonuna kadar sürdüreceğiz» diyorlardı.

Hamit usta, arkadaşlarının dertlerini şöyle dile getiriyordu:

«Yıllardır tümümüz burada çalışırız. Tahsin beyle beraber, güç koşullar altında kurduk burayı. Şimdi milyonluk iş yapmaktadır, Basım-

evi. Tahsin bey, hep vaadediyordu. Bir gün gelecekti diyordu; diyordu da, diyordu.

İnandık tabii biz de. Arkadaşlarımızı tanıtır, en iyi transfer tekliflerini bile kabul etmedik. Amma şimdi, Tahsin bey birdenbire bize sırtını çevirdi. Ne yüzde yirmibeş hakkımızı veriyor, ne de fazla mesallerimizi. Anayasaya, insan haklarına ve alimterimize saygı göstermiyor bir Tahsin Demiray'a bizim de saygımız kalmamıştır. Direneceğiz. Sonuna kadar direneceğiz.»

En genç müretiplerden biri de, şöyle yakınıyordu:

«Abi, bir şey değil, şurada vilâyete iki adım mesafedeyiz. Gazeteler tüm karşımızda. Resmî kişiler günde on kez önümüzden geçip giderler. Gazeteciler de öyle. Hiçbiri başını çevirip bakmaz, demez ki, yahu, iki aydır bu adamlar ne istiyorlar, ne diyorlar; bizim derdimizi dinleyen yok, abi. Amma biz de yılmıyacağız, hakkımızı fitil fitil alacağız. Buna inancımız tamdır. Bu inançla dâvamızı sürdürüyoruz...»

Ve 22 gerçek emekçi, iki aydır grev halindeydi.

Sadaka dilenmiyorlardı, yardım istemiyorlardı.

Sadece alimterlerinin karşılığının verilmesini istiyorlardı.

Ve bunun için diretiliyorlardı. Dayatıyorlardı...

İnsanca çalışmak için başkalarına muhtaç olmamak için. Ve en önemlisi, giderek kişi bilincinde önem kazanmaya başlayan sömürülmemek, sömürtülmemek için...

22 emekçi dostun yanından içimiz burkularak fakat güvenle ayrıldık.

Kardeşler arası

çatışma

Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Borsaları Birliği Genel Kongresi geçen hafta yapıldı. Öğreniyoruz ki yönetim kurulu seçimleri AP ye mensup iki hizbin adayları arasında geçiyor. Müslüman kardeşler hizbi baştan ağır basıyor. Ama Demirel'in müdahalesi ile Mason kardeşler az bir farkla vaziyete hâkim oluyorlar. Sonunda yönetim kuruluna her iki hizbin mensupları da giriyor.

Eskiden bu seçimler CHP ile DP mensupları arasında, 27 Mayıs'tan sonra CHP ile AP mensupları arasında, şimdi yalnız AP mensuplarının müslümanları ile masonları arasında geçiyor. CHP nin adı bile yok.

Bu durum AP ile Ortanın-Solundaki CHP arasındaki çatışmanın ekonomik ve sınıfsal niteliğindeki dönüşümü kısmen olsun, gün işiğna çıkarılması bakımından düşündürücü.

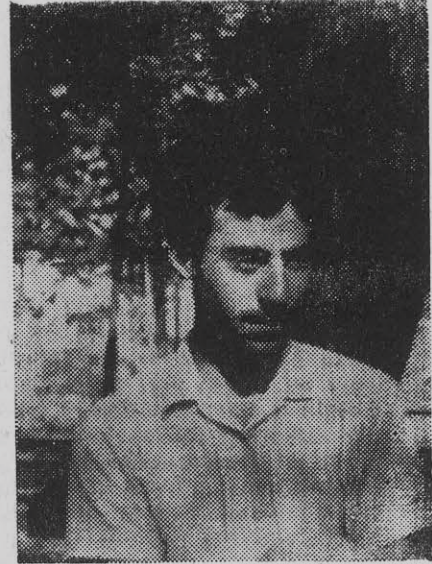
Aşık Fermanî ?!

Adanada sadırlıya uğradı

Halk ozanı Fermanî, geçen hafta Adana'da sağcılarının hücumuna uğramış ve yaralanmıştır. M.T.T.B. nin «Aşıklar Atılıyor» gecesinde halktan yana sesini cesaretle yükselten Fermanî: «NATO'ya hayır» kampanyasına katılmış daha sonra da Adana'ya gitmişti. Fermanî başından geçen olayı şöyle anlatmaktadır:

«Bir aşıklar gecesini için Adana'ya gittik. Ertesi gün İstanbula dönmek üzere elimde sazım garajlara doğru gi-

giyordum. Vakıflar Çarşısı denen yerden geçiyordum. Baktım iki kişi bana el ettiler. Dükkâna davet ettiler, ne diyorlar diye bunlara doğru admlayarak tereddütlü tereddütlü dükkânın kapısına gittim. O anda yumrukların başıma indiğini gördüm. Kendimi altı kişilerin yumrukları altında kurtarma çabasına düştüm. Burnuma ve ağızma degen yumruklarla kanlar fışkırmaya başladı. Bir de kendimi hastanede gördüm. İki saat kadar hastanede kaldık-

Aşık Fermanî

tan sonra merkez karakoluna geldim. Durumu olduğu gibi anlattım. Polisler harekete geçtiler. Hakikaten durumu ciddiyetle ele aldılar, dört kişiyi yakalayıp getirdiler, dördü de esnafmış. Karakol biraz sonra nurcularla doldu taşı. Polisleri birer birer çekip anlaşılmaya başladılar. Karakol gittikçe bana yüz çevirmeye başladı. Benim ne kimsem vardı ne de yedirecek param...

Gözümün önünde bunları nezarete

attılar. Ben gittikten sonra bırakıyorlar ve sabahleyin ben gelmeden geri evlerinden getirip nezarete atıyorlar. Bunu da sonradan anladık.

Doktordan rapor aldıktan sonra adliyeye gidecektik.

Kapıya birikmiş 40 kişi kadar nurcu her biri bir yandan yalvarmaya başladılar: «Aman bunları affet. Bir cahillik yapmışlar. Senin elini, ayağını öpsünler» diye yalvarmalar haddini buldu. Benim de zaten uğraşacak zamanım yoktu. Haydi Allah belânızı versin. Sizi affettim, diyerek çektim İstanbul'a doğru...

İşsizlik ve pahalılıkla savaş derneği kuruldu

19 Mayıs 1968 günü, çeşitli siyasi partilerde yazılı ve değişik siyasi görüşlere sahip 100'e yakın emekçi ve devrimci aydın, kurucu «Siyasi parti ve kanaat farkı gözetmeksizin» bir araya gelerek «İşsizlik ve Pahalılıkla Savaş Derneği» ni kurdu.

Heyecanlı bir hava içinde başlayan toplantıda, hazırlanmış olan Tüzük görüşülerek kabul edildi.

Kurucuları arasında Gıda — İş Sendikası'ndan Nejat Tözge, Prof. Dr. İsmet Sungurbey'in, Avukat Orhan Arsal'ın, Tabii Senatör Kadri Kaplan'ın, Romancı Orhan Kemal'in, CHP İl Yönetim Kurulu Üyesi Engin Ünsal'ın, Dr. Hikmet Kıvılcımlı ve Dernek, Dev — Güç'e katılma kararı almış bulunmaktadır. İşsizlik ve Pahalılıkla Savaş Derneği Müttesebbis Yönetim Kurulu görev bölümü yaparak Latife Fegan'ın Başkanlığında emekçi ve aydınların görev almasıyla özellikle emekçi kitleleri arasında örgütlenmeye girişmiş bulunmaktadır, başarılar dileriz.

Fransa'daki durum

Fransa'da olaylar, geçen sayımızdaki yorumda belirtilen yönde gelişmektedir.

Seyahatını yarıda kesen General Dö Gol öğrencilere af vaad etmekle öğrencilerin ve işçilerin isteklerini kabul etmekle hükümetini ancak sekiz oy farkla kurtarabildi. Fakat öğrencilerin lideri Alman uyruklu Cohn — Bendit'i Fransa'ya sokmamak kararı alınca Paris'in yine altı üstüne geldi. Kaldı ki grevciler gitgide artarak 8 milyonu geçmiş bulunuyor. Okullarda grev var. Büyük mağazalar kapandı, fırınlar kapandı, çöpler Paris'te tepeler halinde yükselmekte. Bankalar, borsa, haberleşme durdu. İşçiler ancak halkın yaşayabilmesi için şart olan alanlarda çalışıyorlar. 10 yıllık bir şeflik rejimi artık ya çekilmek veya bir iç savaşa gitmek durumunda.

Fransa hakkında yazı yazarlar «Fransız işçi sınıfının artık esas bakımından bir isteği yoktur, bifteklerinin yanında ne gibi çerez konacak, onların tek sorunudur» diyorlardı. Tabandan gelen ve gittikçe gelişen dalga bu gibi iddiaları silip süpürmüştür. Öğrenciler de işçi sınıfı ile elelidir. Fransa'da sol kuvvetler arasında kurulan güçbirliği bu taban dalgası tarafından perçinleşmiştir. Örgütlü gençlik ve genç işçiler tutucu bürokrat ve subay kadrosu karşısında sol partileri harekete geçirmiş bulunuyor.

Fransa'nın sanayileşmiş bir ülke oluşu işçi sınıfının nitelik ve nicelikte güçlü oluşu hareketi bir anda geliştirmiş ve ülkeyi kritik bir noktaya getirmiştir, ama önemli olan bundan sonra atılacak adımlardır. Reformist

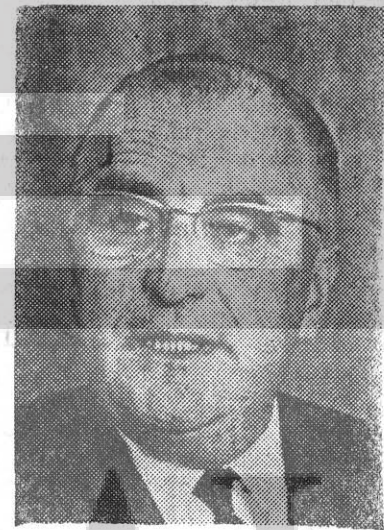
tedbirlerin işçi sınıfını ne yönde etkileyeceği henüz bilinmemektedir. Bilinen bir şey varsa işçilerin henüz pasif mukavemetten ileriye gitmemiş olduklarıdır. Sol partilerin ve bu arada komünist partisinin tutumu henüz aydınlığa kavuşmuş değildir. Ve Fransız komünist partisinin olayları büyük çapta kontrol edemediği anlaşılmaktadır.

Bu arada De Gaulle Romanya'dan dönüşünde, alelacele tasarladığı reform vaatlerinde bulunarak, dünya halkoyunun heyecanla beklediği, konuşmasını yapmıştır. Bunlar o kadar yuvarlak ve o kadar acele düşünülmüş tasarımlardır ki ifade edilmelerine 7 dakikacık yetmiş ve artmıştır bile.

De Gaulle söze, Fransız toplumunda büyük bir değişikliğin zorunlu olduğunu kabul etmekle başlamış, gerekli reformların gerçekleştirilmesi için bütün gücü ile çabalayacağını söylemiştir.

Bundan şu çıkıyor ki, mevcut iktidar Fransa için zorunlu olan bu büyük değişikliği pekâlâ başarabilir. Oysa De Gaulle on yıldır iktidardaydı ve Fransız milleti kendisine gerekli zamanı bol bol vermiş demektir.

Bu vaatler ortalgı yatırtmak söz konusu olduğunda arkadan vaziyete tekrar hâkim olmak ümidiyle, her tecrübeli liderin ilk ağızda tekrarlıyaçağı laflar intibamı veriyordu.

POMPIDOU — Gider ayak —

De Gaulle ifade ettiği büyük değişiklikle sadece lideri bulunduğu yönetimin icraatındaki teknik bir değişikliği kast ediyor. Düzene karşı çıkan Fransızların örneğin proletaryanın, yönetime geniş çapta katılmasını öngören bir değişikliği söz konusu etmiyordu. Sanayi ve mali kapitali tasarrufunda bulunduran, üretimden gayri işlerle uğraşan azınlığın kontrol ettiği düzenin devamını yine de savunmaktadır. Oysa bunalmış doğuran ana çelişki burada yatmaktadır. Ve De Gaulle'ün bahsettiği reformlarda «çeşitli işyerlerindeki personeli, mesleklerinin sorumluluğuna iştirak ettirmek» söz konusudur sadece.

İşte De Gaulle böylesine sudan reform vaatleriyle önümüzdeki ayda yapacağı referandum sonucuna kadar iktidarda kalmakta ayak direyeceğini ilân ediyor.

De Gaulle, —Gün doğmadan neler doğar— esprisi içinde en güvenilir müttefik olarak zamanı seçti. Referandum kadar geçecek zaman içinde hâlen işlemez olan düzeni, ilk ağızda eski yöneticilerine devretmek çabasında olduğu besbelli.

İtalyan seçimleri

ve sol...

İktidarda bulunan Hristiyan - Demokrat, Sosyalist, Cumhuriyetçi Parti-

ler kolisyonu, iki Mecliste de beşer temsilci kazandılar. Bu, ilk bakışta bir zafer sayılabilir; işin aslı hiç de öyle değildir.

İtalya'da sol kanat, hem iktidarda, hem de muhalefette bulunmaktadır, bu garip durumun nedeni; II. Dünya Savaşı sonunda, birleşik bir cephe kuran ve Amerikan donanması ile Papalığın müdahalesiyle, iç savaş tehdidi karşısında iktidara gelemeyen Sosyalist ve Komünist partilerinin, sonradan ayrılmasıdır.

Bu ayrılık, şimdi Cumhurbaşkanı olan Saragata'nın Sosyalist Partiden ayrılarak başka parti kurmasına başlamıştır.

Saragat partisi, Hristiyan - Demokratlarla koalisyon kurdu.

Çoğunlukta olan grup, Nenni liderliğinde uzun zaman dayatmış, sonra da sağa kaymış ve hükümete katılmıştı. Sonunda Saragat grubu ile birleştiler. Bu durum karşısında Sosyalist Partisinin sol kanadı ayrılarak komünistlerle güç birliği etti.

İtalyan seçimlerinin önemi, bu birleşme ve bölünmelerin seçmen üzerindeki etkisi yönündedir.

Nenni'nin reformist sosyalist partisinin hesabı yanlış çıkmıştır. Komünist güçbirliğine 1/4 den çok sosyalist seçmen kaymıştır. Komünistler, evvelki seçimlerde yüzde 25 oy almışken, geçen haftaki seçimde, cephenin oyları yüzde 31,5 a çıkmıştır. Yani üç seçmenden biri aşırı sola oy vermiştir.

Aşırı solun oylarının artışı, genelğin önemli bir rolü vardır. İtalyada, Senato seçmenleri 25 yaşını geçmiş kişilerdir. Bundan dolayı Millet Meclisi seçiminde genç seçmenlerin sayışı Senato seçimine nazaran çok fazladır.

Komünist cephe, Millet Meclisinde yüzde 31,4 oy almışken, Senato seçiminde oyları yüzde 30 dur. Bu fark, senato seçiminde seçmen olmayan 25 yaşından genç seçmenlerin oylarıdır. Ve bu, üzerinde durulacak bir noktadır.

Sosyalist Partisinin oportünizme kayan yöneticilerini, bu durum bir hayli düşündürcektir. Çünkü «yanlış hesap Bağdattan döner.»

İtalyadaki diğer ilginç bir durum da, ceza kanunlarındaki 271 — 273 üncü maddelerinden doğmaktadır. Hatırlanacağı üzere, bizim 141/1, 142/1 maddelerimiz, bu maddelerden aktarılmıştır İtalyan Komünist Partisinin varlığı ile ilgili olan bu sorunu, Faşist İtalyada kanunu Rocco ile birlikte yapan hukukçu Manzini, kitabında açıklamaktadır. Manzini'ye göre; Komünizmin suç olabilmesi, bizim kanundan kaldırılan «cebir» unsurunun var olması ile orantılıdır. Cebir unsuru, devrimci bir doktrin veya eğitim ile ve hattâ örgüt şekli ile ilgili değildir. Cebir unsuru, iktidara geçmek üzere silâh ve cephaneye stoku yapmakla ve devlet dairelerini işgal için talim ve tertibat almak la doğar. (Diritto - Penate) 141, 142. maddelerin mucidinin; sosyal gerçekler karşısında böyle bir yorum yapmak zorunda kalması ibret verici ve uyarıcıdır.

Tekin SÖNMEZ'in
Devrimci şiir Kitabı

Günün Apansız
Açıklanması

Öğrenciler, Emekçiler, kitapçılardan ısrarla isteyiniz.

Fiatı : 3 Lira. Dağıtım KARATEKİN
(T. S. 59)

İlyl plânlanan ve yürütülen bir reklâm ve tanıtma faaliyeti bir müessesesi için masraf kapısı olmaktan çıkar, karşılığını kat kat getirir.

BASIN İLÂN KURUMU

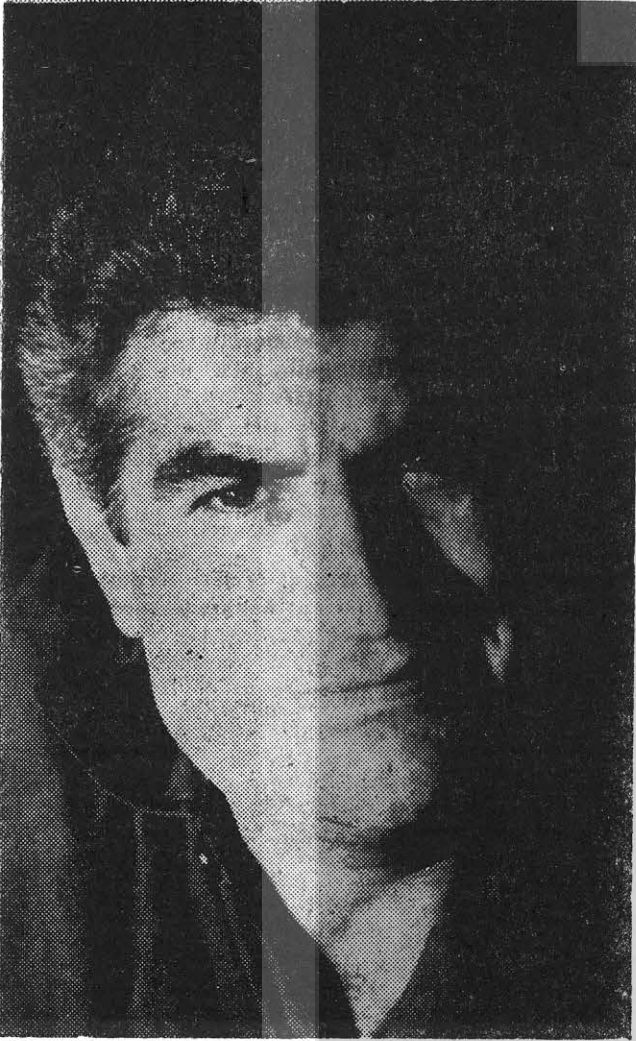
Çağaloğlu, Türkocağı Cad. no. 1, kat. 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01. İstanbul

sanat

Hasan Hüseyin ile Bir Konuşma

Zühtü BAYAR

“Bir tek büyük sanatçı gösterilebilir mi ki, yaşadığı toplumun düzeniyle çatışmamış olsun?,”

HASAN HÜSEYİN

Sınıflara bölünmüş bir toplumda, sanatın görevi nedir sizce?

«Sınıflı toplumlarda, sınıflar arasında, her kesimde, sesli veya sessiz, sürekli bir savaş vardır. Sanatçı, bu savaşın en çok etkisinde kalandır. Bir takım baskılar — sosyal, politik, ekonomik — onu, duyup düşündüklerini, sezip sezinlemediklerini apaçık değil, süs leyerek, imgeleyerek, nakışlıyarak veremeye zorlar.

Egemen sınıflar, toplumun ölü hücreleridir; ama gene de, bir süre daha, yaşamak için direneceklerdir. Bunun içindir ki, baskıya ve zulme kayma eğilimi, egemen sınıfların mayasında vardır. Sanatçının toplumsal düzenin koruyucularıyla çatışması, sınıflı toplumlarda sanatın görevinin ne olduğunu apaçık göstermektedir. Bir tek büyük sanatçı gösterilebilir mi ki, yaşadığı toplumun düzeniyle çatışmamış olsun?

Sınıflı toplumlarda sanatçı, gerçek sanatçı, devrimci sınıflardan gelir veya o sınıfların içindedir. Yapıtının ham maddesi, dar veya geniş çevresidir. Bu demektir ki sanatçı, dar veya geniş çevrenin sürekli etkisi altındadır. Ama bu demek değildir ki, sanatçı, kaba anlamda bir «medyum»dur. O, belki her kesten çok, «bilincin çocuğu»dur ve konusu olan «insan»ı, çağının felsefesine göre ele almak, çağının felsefesi içine yerleştirmek, çağının felsefesi açısından değerlendirmek yaratmak zorundadır. «Görev»i «amaç»ı saptar. Sanatın amacı «güzel»i aramak, «güzel»i yaratmaksızın, sınıflı bir toplumda «güzel» ve «güzellik» sorununun açıklığa kavuşturulması gerekir.

Sınıflı toplumda «güzel» nedir, «güzellik» nedir? İktidarı emen sömürücü sınıfı üzerine kurulu sınıfla, emeği sömürülen sınıfın veya sınıfların «güzel» ve «güzellik» anlayışı bir midir? İrgat ağaya, işçi patrona karşı çıkar-

ken, «güzel» in «güzel» e karşı çıkması diye bir şey düşünülemez. Sanatçı sanatçıya karşı, güzel güzele karşıdır. Bu karşı oluşun arkasında ise, temeldeki sesli veya sessiz kavgaya yatkındır. Sanatın «zor»luğu, insanın karmaşıklığından ileri gelmektedir.

Bütün bunlardan sonra, adını koymamız gerekir: Sınıflı toplumlarda sanatın görevi, sömürülen sınıfların kurtuluşunu hızlandırmak; sınıfsız toplumun insanını çizmek, biçimlendirmek, kabul ettirmektir. Bu görevi ona hiçkimse yüklememiştir.

Sanatçı, üyesi bulunduğu toplumun koşullarıyla sınırlıdır. Kendi toplumunun sorunlarından kaçan kişiye zaten sanatçı denmez çağımızda. Çağımızın felsefesi, sanatçıya sorumluluk yüklemektedir.

Özellikle şiire çağını doldurmuş, artık diğer yazı türleri arasında, geri plânlara itilmiş nazarıyla bakılıyor. Siz ne dersiniz, bu kamya?

«Niçin roman, hikâye, tiyatro değil de şiir çağını doldurmuş, geri plâna itilmiş olsun? Sonra, hangi ülkede, hangi ülkeler için bu gözle bakılıyor, şiire? Bu, olsa olsa; umudunu yitirmiş yarımdan hiçbir beklemediği kalmamış, inkârcı burjuva yozlarının görüşü olabilir. Kapsama, en geniş kapsam şiir dedir. Yoğunluksa, en yoğun yazın türü şiirdir. Atom çağına uygun yazın türüyse, bu; şiirden başkası olamaz. Devrimci sınıflar için en büyük destek, en büyük güç, kendi dinimizlerine en çok yaraşan yazın türü, şiirdir.

Hikâye, roman ve tiyatro gibi yazın türlerinin şiirin sınırlarını zorlaması, değil şiirin ülkesini daraltmak, onu yepyeni ülkelere açılmağa iter. Çünkü şiir, bütün bu türlerin üstünde bir söz sanatıdır. Öteki türler ona yaklaştıkça, o, daha ötelere çekilir ve bu kova-

lama sürüp gider. Öteki türler, yani olanaklar kazandıkça, şiir de kazanır. Dil yaşayacaksa, şiir de yaşayacaktır. Eğer dilden ayrı bir anlaşma aracı, bir anlatım aracı bulunursa, o zaman da şiir, o araçla var olacak. varlığını sürdürecektir. Huxley'in dünyası gerçekleşse, ortalık Alfalarla, Gamalarla, Betalarla dolsa, şiir yine sahnedeki çekilmeyecektir.

Gittikçe daha da karmaşık bir yaratık haline gelen insanın, o karanlık odalarına ancak şiirle girilebilir. Ve o odalar ancak şiir aracılığıyla gün ışığına kavuşturulabilir. Bugün roman, hikâye ve tiyatro gibi türler, ticarî bakımdan, iş-yapar türler olarak görülüyor, şiir ise ticarete boyun eğmediği için, sanat bezirgânları, alivire kapata-madıkları şiiri geri plâna itmektedirler. Hiç değilse, şiiri; geri plâna itilmiş gös-termektedirler. Bence, bunun başka tür- lü bir açıklaması, anlamı yoktur.

Sanatçının dünya görüşü ile, sanat eylemi arasında bir «birliklilik» bulunması gerektiğine inandığımız yapıtlarımızdan seziliyor. Neden gereklidir, bu?

Dünya görüşü, akşamla sabah arası oluşan, biçimlenen, maske gibi su- rata takılıp çıkarılabilen bir nesne de-ğildir. Dünya görüşünü, kişinin yaşam süreci oluşturur. Başka bir deyimle, kişinin yaşam süreci içinde oluşur. Diyalektik dünya görüşü düzeyine çıkmış bir kişinin, eğer kafa tahtalarında aralanma yoksa, metafizik dünya görüşüne geri kaymasına imkân yoktur.

Sanat yapıtı, sanat eylemi, sanatçının dünya görüşü prizmasından geçerek gün ışığına çıkar. Sanatçının dünya görüşü ile sanat eylemi arasında, bir «birliklilik» bulunması, bir «tercih» sorunu değil, bir «zorunluluk»tur. Yani, motor takılmış kağıt, artık kağıt değildir. Dünya görüşü siparişiyle elde edilemediğine, kişinin tepki ve davranışlarının âyar memuru olduğuna göre, sanatçının dünya görüşü ile sanat eylemi arasındaki birliklilikte «esyanın tabiatı»na aykırı bir durum yoktur. Tersine, bunun böyle olmaması aykırılıktır, patalojik bir belirtidir. «Karakolda doğru söyler, mahkemede şaşar.» «İnanma şair sözü yalandır» a benzer bir söz vardır. Bu yargının, bugünkü dünyada, artık, yeri ve karşılığı yoktur. Biz bugün, sanatımızın gittiği yere kelle - koltukta gidebiliyoruz. Biz bugün, gerçekleştirmek istediğimiz dünya için, canımızı vermekten çekinmiyoruz. Uydurmuyoruz, yalan söylemiyoruz, sözlerimizi sokağa atıp kaçmıyoruz. Çünkü sanatın gücüne inanıyoruz. Çünkü sorumluyuz.

İçinde sanatçının yüreği atmayan yapıt, okuru sarmıyor bugün. Sanatçı, insanlar için düşündüğü, önerdiği dünyayı kendi elleriyle kurmak durumundadır artık. Kendi sözlerinin ardından gitmeyen, sanatçının ardından kimsecikler gitmez. Dünya görüşü biçimlenmiş kimselerin ortaya koydukları sanat ürünlerinin inandırma şansı sıfırdır. Böyleleri, daha çok, sanatı biçim oyunu, biçim cambazlığı sanır ve okurun dikkatini birtakım hünerlerle çekmeye çalışırlar. Biçimcilerin burjuva yozları arasından çıkması bir raslantı değildir. Sinek avlamak, ne derece hünerli bir iş olursa olsun, sinek avlamaktır, özden yoksun bir uğraştır.

Biçimi adamakıllı zorluyorsunuz. Yeni biçim boyutları araştırmalarınız sizi ikinci - Yeni'cilere çok yaklaştırıyor. (Salt biçim çalışmaları açısından, elbette). İçerik söz konusu oldu mu, öze bizim ilişkilerinizi nasıl görüyorsunuz?

Biçimi zorladığım doğru. Çünkü ben, özü hazır halde bulmadım. Öze, yaşayarak, okuyarak, savaşarak, düşünerek vardım. Öz, bende adım adım, gün gün gelişti, oluştu. Bu süreç içinde, ister istemez, en uygun biçimi aradım. Bu ikisi aynı laboratuvarlarda oldu, ayrı laboratuvarlarda değil. Öz oluşurken, ortaya biçim sorunu çıktı. Yani, oluşan özüm, kendine uygun biçimi aradı, araştırdı. 2. Yeniciler, «biçim için biçim» açmasına düştüler. Ben de bu yoldayım. Ancak, 2. Yenicilerin, bu bilimsiz çabaları, öz-biçim, içerik-biçim sorununu bilinçli olarak düşünenlere yararlı oldu.

Ben, öze konu mu yaşarım. Şiire

UZAK DEĞİL

Rıfat ILGAZ

Çaresizlik akşamında düşünülmüş
Bakıp bakıp kör pencereden
Bir yudum suyun bir solukluk havanın
Sudan havadan önce dost yüzünün özleminde
Alıp başımı gitmek. Atsız arabasız.
Alıp başımı düşlerin çıkmazında
Karışmak taşla toprağa. Yolculuk...

Bir sabah... Zeytin yeşili Ege kıyılarında
Nemli bakışlarında çoban köpeklerinin
Başakların ağırlığına verimli
Savrulan harmanların bereketinde
Savrulan ahnteri insan emeği
Beni yaşamla içli dışlı eden
Yaşamla güçlü yaşamla bilinçli
Yol boyu adımladığım mutluluk

Sabahın sisinde Havran yolunda
Katırtırnaklarında gülüş alev sarısı
Toprakta coşkusu tava gelmenin
Dal uçlarında duyarlık
Ulu çamlara köknarlara karşı
Yaşıyorum diyebilmek göğüs dolusu
Bu toprağın bir otuyum diyebilmek
Menekşe değil bir ardıc eğilmezliğinde
Özsuymda üreme varolma tutkusu
Ne kişiye boyun eğme ne kula kulluk

Gene de bitkiselliğin körlüğünde değil
İlkel ışımanın egzisinde insanca
Bir aydın başıboşluğunca sorumlu
Bilinçsiz doğa kadar ustan yana
Bilinçli bir insan duyarlığınca doğal
Salt kurallarına bağlı yerçekiminin
Öylesine özgür

Küf yeşili Anadolu'm ayaklar altında
Tüm yalanlara açık ardına kadar
Gerçeklere bir tabut kadar örtük
Bir gün... Böyle yadı böyle tutsak değil
Köy bizim yol bizim yolcu bizden
Dost yüreği sıcaklığında bir yolculuk
Uzak değil.

22 Mayıs 1968

yönelen, şiire doğrulan konu, beni biçim, anlatım araştırmasına iter. O içe riğe en uygun anlatımı nasıl bulabileceğimi araştırırım. Seksenlik adamın, kolejli üniforması giydiğini düşününüz. On yaşındaki çocuğun sırtına da mayıs ayında çekoslovak palto giydirilsin. Ne dersiniz buna? İşte bende, içerik-biçim ilişkisi böyledir. Giysiye ayrı, onu giyeceği ayrı düşünmem ben. Giyecek olan bakar, ona göre dikerim, giysiye. İnsansız giysi, giysisiz insan... Neden böyle alyoruz sorunu? 2. Yenicileri, durmadan giysi diktiler, kime giydireceklerini, kimin giyeceğini düşünmedim... Bense, bunun tersini yapıyorum.

Ekmek, bisküvi, makarna, tatlı, içki ve hattâ hap, bunların hepsi, buğdaydan yapılır; ama artık, hiçbir buğday değildir. Şiir düzeyinde gelişen konu, artık şiirden başka bir şey olamaz. Portakalın deniz düzeyinden 30 metre kayısının 500 metre, çamın 1500 metrede yetiştiği gibi... Hepsini ağaçtır ama, biri portakaldır, biri kayısı, biri çam. Şiir, roman, tiyatro, hikâye için de böyle düşünülebiliriz. Biçimi «adamakıllı» zorluyorsam, bu, «biçim için biçim» kayımdan değil, portakalı çamdan ayırdetmek içindir. Sınırları öteki türlerce zorlanan şiir, elbette ki kendine başka topraklar arayacaktır.

Bir ozanı «çağdaş» olmaya götüren nedir sizce?

Çağımız, sınıfsız toplumlara dönüşme kavgası çağıdır. Çağdaş insanı ve onun sorunlarını temsil eden ozan, çağdaş ozandır. Bu da elbette ki bilinç ister. Çağın yaşayan ozan, çağını yansıtmak zorunludur. Bu, onu sorumluluğa götürür. Çağın insanına öncülük, «dert babalığı» etmeyen ozan, çağdaş sıfatını kazanamaz. Bir ozan,

kendini bu dönüşüm kavgasının içinde duyuyor, üyesi bulunduğu toplumu öteki toplumlar karşısında bütün özellikleriyle temsil edebiliyorsa, kendi toplumunu, büyük toplumun bir hücresi, bir üyesi gibi diri ve canlı tutabiliyorsa, o ozan, çağdaş ozandır. Her toplumun kendine özgü bir sanatı vardır. Bu sanatların hepsi, insanlığın ortak sanatını meydana getirir.

Çağdaş ozan, kendi pınarından bir avuç su alıp, büyük havuza atandır. Başkasının pınarından aldığı suyu havuza atana, çağdaş ozan denmez. «Türk çenini en güzel şiir» i, içeriği ne olursa olsun, çağdaş dünya görüşünden süzülüp geçmiş olan şiirdir; türkçeyi en iyi, en güzel temsil eden şiirdir. Onda, o dili yapmış olan halkın kendisi vardır. Yani bu demektir ki; ozan, çağın mutluluk anlayışını, kurtuluş anlayışını, barış anlayışını kendi ana diliyle saptamıştır, somutlaştırmıştır, insanlaştırmıştır.

Hazırlamak olduğunuz yeni bir yapıt var mı?

Ben hep, hazırlık içindeyimdir. Fakat içinde bulunduğum ağır koşullar, kurşun bir levha gibi çöküyor sanat çalışmamın üzerine ve gün ışığına çıkarmıyor. Çıkınca da patlama biçiminde çıkıyor. Önce AKİS yordu beni, şimdi de FORUM canıma okuyor, hem de besbeter!

Ekleme istediğiniz bir şey?...

«Kızılmak» üzerinde gerektiği gibi durulmadı. Tam, eleştirilmeye, üzerinde konuşmaya başlandığı bir sırada dava konusu olması, işi tavsattı. İleride konuşulursa, benim de söyleyeceklerim var elbette, bu şiir üzerinde. Dava bitmedi henüz. Hele bitsin de...

Türk Soluna

ABONE
OLUNUZ

YILLIK ABONE TUTARI: 20 LİRADIR.

Yeni Abone Adresi ve İdare Yeri:

Babıâli Cad. No: 29 İstanbul. Tel.: 27 39 61

ABONE
BULUNUZ

Demokratik Devrim Derneği Tüz.

DERNEĞİN MERKEZİ VE ŞUBELERİ:

MADDE 1 — «Demokratik Devrim Derneği» adıyla bir dernek kurulmuştur. Derneğin merkezi İstanbul'dur; Merkez Yönetim Kurulu kararıyla Türkiye'nin herhangi bir il merkezine taşınabilir. Gerekli görülen yerlerde Tüzük hükümleri uyarınca şubeler açılabilir.

DERNEĞİN AMACI:

MADDE 2 — Tarihimizin bu döneminde, emperyalistlere, işbirlikçilerine ve toprak ağalığı düzenine karşı olmak, 27 Mayıs ve bu hareketin getirdiği Anayasa özgürlüklerini sonuna kadar savunmak; halkı her türlü iç ve dış sömürden kurtulmuş tam bağımsız, özgür bir Türkiye doğrultusunda olmak anlamını taşır. Bu inanca kurulan Derneğimizin amacı: Emperyalizme, tutucu ve gerici akım ve davranışlara karşı, özgürlüklerin sonuna kadar savunulmasından yana olan herkesin parti, sendika ve dernek v.b. ayırımları gözetmeksizin bir ortak cephe kurmalarını yolunda gösterilen ve gösterilecek çabalara katkıda bulunmaktır. Dernek bu amacı gerçekleştirmek üzere:

- Anti-emperyalist mücadeleye maddi ve mânevi tüm olanakları ile fiilen katılır ve emperyalizmin karşısında halkımızın bir bütün olarak karşı durması için gereken mücadeleyi yapar;
- Ülkemizin çağdaş uygarlığa kavuşması ve ileri Türkiye ülküsünün karşısında çıkarıcı çevrelerin kıskırttığı her türlü gerici ve anti — demokratik davranışlara karşı çıkar;
- Köy sorunları ile yakından ilgilenir, köylere yapılacak gezilerle köy halkının bilinçlenmesine katkıda bulunur; ülkemizi tanımaya, mahalli istek ve dertleri tespit etmeye, Derneğimizin amaçlarını yurttaşlarımızla anlatmaya ve imkânları nisbetinde onlara yardım etmeye çalışır;
- Emekçi halkımızın hareketlerini yakından izleyerek haklarını elde etmek için yaptıkları mücadelede kendilerini destekler;
- Bağımsız ve demokratik Türkiye'nin kurulması uğrunda savaşılan dernek ve örgütlerle dayanışma halinde —Millî Demokratik Devrimde— güç birliğini sağlar; emperyalizmin dayandığı bütün güçlerle savaşıp, emperyalizmle mücadele eden bütün güçleri destekler;
- Araştırma ve bilim kurulları kurar ve çalışmalarını düzenler; konferanslar, seminerler açık oturumlar sergiler düzenleyerek emekçi sınıf ve tabakaların devrimci yönde eğitimlerine çalışır; bildiriler ve çeşitli yayınlarla yurt ve dünya sorunları üzerinde derneğin görüşlerini yansıtarak uyarılarda bulunur.

ÜYELİK:

MADDE 3 — Derneğin amacını ve Tüzüğünü benimseyen, 18 yaşını bitirmiş kanunî şartları haiz her Türk vatandaşı Derneğe üye olabilir.

DERNEĞE GİRİŞ:

MADDE 4 — Derneğe üye olmak isteyen her Türk vatandaşı iki Dernek üyesinin salık verdiğini bildirir imzalı giriş fişini doldurur. Fiş şube binasında herkese görülebilecek bir yerde 30 gün süreyle asılır. 30 gün içinde adayın üyeliğine karşı olan varsa, nedenleri ile birlikte yazılı olarak Şube Başkanlığına bildirir.

MADDE 5 — Şube Yönetim Kurulu başvurmadan 30 gün sonraki ilk toplantısında aday üyeliği 2/3 çoğunlukla kabul eder. Kabul etmeme gerekçesi gösterilmez.

MADDE 6 — Adaylığı kabul edilen üye 3 ay sürece şube bürolarından birinin emrinde çalışır. Başış ödeyebilir. Bu süredeki çalışmalarını disiplin, bilgi edinme çabaları ve eylemleri hakkındaki raporlarını büro sekreteri, Şube Yönetim Kuruluna bildirir. Yönetim Kurulu bu kanaatleri de gözönünde tutarak üyeliğe kabul konusunda karar alır. Ve kendi kamsı ile birlikte bütün kâğıtları Merkez Yönetim Kuruluna yollar. Merkez Yönetim Kurulu ilk toplantısında aday hakkında kesin karar verir. Aday, şubenin red kararına karşı Merkez Yönetim Kuruluna, kararın öğrenilişinden başlayarak bir hafta içinde itiraz edebilir.

MADDE 7 — Aday üye, kesin olarak Derneğe üye olduktan sonra yüklediği ödenti her ay öder. Üç ay nedensiz olarak aıdat ödemeyen üyeden yazılı olarak ödentilerini ödemesi istenir. Olumlu olarak karşılamazsa, Dernek içinde seçme ve seçilme hakkını kullanamaz. Birikmiş ödentilerini ödeyen üyenin eski hakları geri verilir.

ÜYELİKTEN ÇIKARMA:

MADDE 8 — Derneğin amacına aykırı hareket eden, Tüzük ve disipline uymayan eylemlerde bulunan üyeler, haklarında herhangi bir üyenin gerekçeli ve yazılı istemi ile, bağlı olduğu kademenin Yönetim Kurulunca Şube Haysiyet Divanlarına sevk olunur. Haysiyet Divanlarının kararları kesindir. Her Şube Haysiyet Divanı kendi üyelerini yargılar. Ancak, İl Şubesi Yönetim Kurulu üyeleri salt çoğunlukla, Merkez Yönetim Kurulu üyeleri 2/3 çoğunlukla ve Merkez Yönetim Kurulu kararıyla Merkez Haysiyet Divanına sevkolunurlar. Haklarında ihraç kararı verilen üyeler, Şube Haysiyet Divanı kararlarına karşı Genel Kongrelerde yazılı olarak itiraz edebilirler. Kongreler üyelerin ihraç kararlarını uyarıya ya da suçsuzluk yargısına bağlayabilirler. Divanların verdiği uyarıya cezalarına kongrelerde itiraz olunamaz.

İSTİFA:

MADDE 9 — Dernekten ayrılmak her üyenin hakkıdır. Üyenin istifası kayıtlı bulunduğu şubeye iletilir, kartına işlenir.

ÜYE KARTLARI:

MADDE 10 — Üyelerin Dernek Şube ve bürolarındaki çalışmaları kartlarına işlenir. Bu kartlar büroların verdiği bilgilerden yararlanılarak şubelerde tutulur. Her yıl edinilen yeni bilgiler Genel Merkez'e ulaştırılır. Genel Merkez'de bu bilgiler, bütün üyelerin alfabetik isim sırasına göre dosyalanır. Kartlarda üyelerin:

- Büro ve Şubelerdeki görev ve eylemleri,
- Salık verdiği üyeler ve eylemleri,
- Nakilleri, işlenir.

BÜRO ÜYESİ OLMA ZORUNLULUĞU:

MADDE 11 — Her üye şubelerdeki bürolardan birinde çalışmak zorundadır. Ancak iş ve çalışma durumu bürolarda görev almağa elverişli olmayan üyeler, istekleri üzerine, Şube Yönetim Kurulu kararı ile bu zorunluluktan affolunabilir.

NAKİL:

MADDE 12 — Konutu değişen veya yurt dışına çıkan üye, yeni adresini bir ay içinde son kayıtlı olduğu şubeye bildirir. Yeni konutunun bulunduğu il veya ilçede Derneğin şubesi varsa, başka hiç bir karara ihtiyaç olmadan, üyenin isteği ile bu şubeye naklolunur. Yoksa en yakın örgüt ile irtibat kurar, aidatını oraya öder, kendisine mahallen yapacağı bir görev verilir.

ORGANLAR:

MADDE 13 — Kurucular ilk toplantılarında 11 üyelik bir Merkez Yönetim Kurulu seçerler. Bu seçim gizli oy, açık sayımla yapılır. Bir hafta içinde toplanan Merkez Yönetim Kurulu açık oyla görev bölümü yapar. Birinci Genel Kongre toplantısında yeni Merkez Yönetim Kurulu seçilir, bu seçimden sonra kurucuların görevi biter.

MADDE 14 — Derneğin organları şunlardır:

- Genel Kongre (G.K.),
- Merkez Yönetim Kurulu (M.Y.K.),
- İl Şube Kongreleri,
- İl Yönetim Kurulları,
- İlçe Kongreleri,
- İlçe Yönetim Kurulları,
- İlçe ve Merkez Haysiyet Divanları.

GENEL KONGRE:

MADDE 15 — Genel Kongre, yılda bir defa Kasım ayının ilk yarısında toplanır. Merkez Yönetim Kurulunun veya il ve ilçe delegelerinin 1/5 inin gerekçeli isteği ile Olağanüstü Genel Kongre toplantıları bir ay içinde yapılır.

MADDE 16 — Genel Kongre birinci G.K. da kuruculardan, sonraki G.K. larda, 200 üyeye kadar 10 üyeye 1, 200 den sonra 25 üyeye 1 oranında seçilmiş delegelerden kurulur. Kurucular ilk G.K. nin, Merkez Yönetim Kurulu ve Merkez Haysiyet Divanı üyeleri bütün Genel Kongrelerin tabii üyeleridir.

GENEL KONGRE GÖREV VE YETKİLERİ:

MADDE 17 — Genel Kongrenin görevleri şunlardır:

- Eski M.Y.K. nu ve Denetçilerini ibra etmek (aklamak),
- M.Y.K. raporunu görüşmek,
- Denetçi raporlarını incelemek ve karara bağlamak,
- Eski M.Y.K. nun hazırladığı bütçeyi onaylamak,
- M.Y.K. nu, Merkez Denetçilerini ve Merkez Haysiyet Divanı üyelerini seçmek,
- Gerekirse Tüzük'te değişiklikler yapmak,
- Rapor ve önerileri inceleyip karara varmak,
- Aynı amaçlar için çalışan kuruluşlarla Federasyon veya Birlikler kurmak, Derneği sona erdirmek.

MERKEZ YÖNETİM KURULU:

MADDE 18 — Merkez Yönetim Kurulu 11 asil ve 4 yedek üyeden kurulur. Kurul üyeleri ilk toplantılarında şu şekilde görev bölümü yaparlar: 1) Genel Başkan, 2) Genel Sekreter, 3 ve 4) Genel Sekreter Yardımcıları, 5) Örgüt Sekreteri, 6) Eğitim Sekreteri, 7) Propaganda ve Yayın Sekreteri, 8) İşçi Hareketleri Sekreteri, 9) Gençlik Hareketleri Sekreteri, 10) Köy İşleri Sekreteri, 11) Mali Sekreter.

MADDE 19 — M.Y.K. nun görev ve yetkileri şunlardır:

- Derneğin amacını gerçekleştirmek üzere gerekli bütün çalışmalarını yapmak,
- İl ve ilçelerde şubeler kurmak ve Dernek örgütlerini yönetmek,
- Genel Kongre'ye sunulacak bütçeyi hazırlamak ve onaylanan bütçeyi uygulamak,
- G.K. toplantılarını ve toplantılara sunulacak raporları hazırlamak G.K. toplantısı tarihinden 60 gün önce gündem maddeleri şubelere bildirilir ve şubelerin bu geçici gündem hakkındaki fikirleri sorulur. Şubeler M.Y.K. na bir ay içerisinde görüşlerini bildirirler. M.Y.K. bu görüşler ışığında kesin gündemi hazırlayarak raporlarla birlikte kongreden bir hafta önce şubelere iletir. Raporlarda varsa, muhalefet şerhleri de yer alır.)
- Tüzüğün ve G.K. kararlarının ve üyelerinin gerektirdiği diğer işleri yapmak.

BÜROLAR:

MADDE 20 — Merkezde, ilgili sekreterin başkanlığında bürolar kurulur. Her büro kendi sekreterinin seçtiği üyelerle çalışır. Genel Sekreter ve yardımcılara büroların âhenkli çalışmalarından sorumludur. Şubelerde gereği kadar büro kurulur. Bürolar M.Y.K. tarafından hazırlanacak yönetmelikler uyarınca çalışır. Her üye bir büroda görev alıp çalışmak zorundadır (11 nci madde hükmü saklıdır).

ŞUBE YÖNETİM KURULLARI:

MADDE 21 — Şube Yönetim Kurullarında bir Başkan, bir Sekreter ve bir Sayman bulunur. Yönetim Kurulları gerektiğinde bürolar kurup yönetirler.

İllerde, şube kurucu yönetim kurulları, en az 5 kişi, ilçelerde şube kurucuları en az 3 kişi olarak M.Y.K. tarafından atanır. İl ve ilçede birden fazla şube kurulamaz. İlçelerde kurulacak şubeler için bağlı oldukları il şubesi M.Y.K. na teklifte bulunabilir.

MADDE 22 — İl şubeleri ilk kongrelerinden sonra 7;500 üyeden sonra 11 kişilik Yönetim Kurulları tarafından yönetilir-

ler. Kongrelerde üçer yedek üye seçilir. İlçe şubeleri il kongrelerinden sonra 5;100 üyeden sonra 7 kişilik Yönetim Kurulları tarafından yönetilirler.

HAYSİYET DİVANLARI:

MADDE 23 — Haysiyet Divanları her şube kongrelerinde üç yıl süre için seçilirler. Merkez Haysiyet Divanı Genel Kongrede üç yıl için seçilir.

MADDE 24 — a) Merkez Haysiyet Divanı Genel Kongrede 7 asil, 9 yedek üye olarak seçilir. Kurul ilk toplantısında Başkanını seçer.

b) İlçe şube kongrelerinde Haysiyet Divanlarına 3 asil ve 1 de yedek üye seçilir.

KONGRELER:

MADDE 25 — İlçe Şube Kongreleri bütün üyelerin katılımıyla yapılır. Bu kongrelerin yönetişi Cemiyetler Kanunu hükümlerine göre olur. Kongreler, İlçe Yönetim Kurulları ile her 10 üyeye 1 delege olmak üzere İl Şube Kongresi delegelerini seçer; il merkezinde Dernek Şubesi yoksa, kongre 25 üyeye 1 delege hesabıyla G.K. delegelerini seçer.

İl Şube Kongreleri Cemiyetler Kanunu hükümlerine göre düzenlenir. Kongre, Yönetim Kurullarını ve Denetçilerini ve 25 üye için 1 delege olmak üzere G.K. delegelerini seçer. Bütün Yönetim Kurulları kendi kademelerinde kongrelerinin tabii delegeleridir.

LOKALLER:

MADDE 26 — Mahalle, bucak ve köylerde şubelere bağlı Dernek Lokalleri kurulabilir. Lokallerden şubesi sorumludur.

DENETİM:

MADDE 27 — İlk G.K. toplantısına kadar kurucular ve daha sonra Genel Kongreler 3 üyeden kurulu bir Merkez Denetim Kurulu seçerler. İl ve ilçe şubelerinde 2 denetçi seçilir. Denetçilerin görevleri ve mali işler, M.Y.K. tarafından hazırlanacak Mali İşler Yönetmeliği ile düzenlenir.

ORTAK HÜKÜMLER

DİSİPLİN VE DEMOKRASİ:

MADDE 28 — a. Kurullar ve bürolar kararlarını en geniş bir tartışma ve danışma havası içinde olgunlaştırır;

b. Her kademe kongresinde ve kurullarda tartışma ve eleştiri teşvik edilir;

c. G.K. ve M.Y.K. toplantılarında zabıt tutulur. Diğer kurul ve kademelerde konuşmaların anlamını yansıtacak şekilde tutanak ve karşı oy açıklamalarını kaydetmek zorunludur. Tutanağın karşı oy yazısı bulunanlar üst kurul ve kongrelerde tezlerini serbestçe savunurlar;

d. G.K. da bütün tezler serbestçe tartışılır ve oylanır.

MADDE 29 — Her üye Tüzük hükümlerine ve üst kurul kararlarına uymak zorundadır.

KONGRE DELEGELERİ:

MADDE 30 — Kongre delegeleri seçilmiş oldukları kongrelerde alınan kararları bir üst kongrede yansıtmak zorundadırlar.

GELİR KAYNAKLARI:

MADDE 31 — Derneğin gelir kaynakları şunlardır:

- Kurucu üyelere alınacak, gelirleri ile orantılı kurucu aidatı,
- Ayda 1 liradan 10 liraya kadar aidat,
- Bağışlar,
- Diğer gelirler.

GENEL HÜKÜMLER:

MADDE 32 — Tüzük'te bulunmayan hususlarda ilgili genel hükümler uygulanır.

KURUCULAR:

MADDE 33 — Dernek Kurucularının adları soyadları, tabiiyetleri, meslekleri ve konut adresleri aşağıdadır:

Adı, Soyadı	Tabiyeti	Adresi	Mesleği
Kemal İşler	T.C.	Zincirlikuyu Cad. 64 Kasımpaşa	Doktor
Nejat Tözge	*	Abdihakmolla Sk. 10 Arnavutköy	Send.kacı
A. Başer Kafaoglu	*	Büyükdere Cd. 125/3 Zincirlikuyu	Mali Müşavir
Bedia İleri	*	Mektep Sk. 28, Levent	Ev Kadını
Kutber Akalın	*	Yenilevent 10/A Levent	Ev Kadını
Halil Oyman	*	Lale Sok. No. 16 Levent	Kesir
Cemil Ormanlar	*	Vatan Cad. Şair Fuzuli Sok.	Serbest
Vedii Bayraktaroğlu	*	Fenari Apt. No. 21/2 Aksaray	Marangoz
M. Rasih Nuri İleri	*	Konca Sok. No. 21 Levent	Serbest
Sevinç Özgüner	*	Mektep Sok. No. 28 Levent	Yazar
Ekrem Şikak	*	Bahriye Cd. No. 127 Kasımpaşa	Diş Tabibi
Halil Bulut	*	Çevirmeci Sok. No. 40 Ortaköy	Doküman
Naci Ormanlar	*	Karadolap Cad. Saya Yokuşu	Bayır Sok.
M. Öztuksavul	*	No. 3 Kat. 2 Alibeyköyü	Oto tamircisi
Hamit Yabaş	*	Sakızağacı Cad. No. 50/2 M.Köy	Serbest
Ali Aksoy	*	Hacıhüsrev Büyük Yokuş	Kunduracı
Hikmet Gürdağ	*	No. 28 Kasımpaşa	Serbest
İhsan Memoğlu	*	Baysungur Sok. Birlik Apt.	Serbest
Bora Gözen	*	No. 157/15 Pangaltı	Serbest
Arif Damar	*	Pehlivan Sok. No. 50 Mecidiyeköy	Serbest
Şaban Ormanlar	*	Yalı Çıkmazı No. 6/A Ortaköy	İşçi
Halil Çalşır	*	Bulgurecu Sok. No. 35 Ortaköy	İşçi
	*	Yığıtbaşı Sok. No. 38/10 Kurtuluş	Yazar
	*	Eksercioğlu Sok. No. 17/8 Şişli	Şair
	*	Pütkela Cad. No. 31/3 Bostancı Y. Mimar	
	*	Pörtakal Yokuşu Gürcükızı Sok.	
	*	Tüner Apt. No. 45/3 Ortaköy	Mobilyacı

Yönetim Kurulu: Genel Başkan Kemal İşler Genel Sekreter Sevinç Özgüner Mali Sekreter İhsan Memoğlu Genel Sekreter Yardımcıları Rasih İleri, Arif Damar Üyeler: Aslan Başer Kafaoglu, Halil Bulut, Muammer Öztuksavul, Bora Gözen, Hamit Yabaş, Hikmet Gürdağ.

T.S. 60

TÜRK SOLU — Haftalık Gazete ☆ Sahibi: Şerif Tekben ☆ Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Ahmet Say ☆ Teknik Yönetim: Bora Gözen ☆ Yazışma ve Abone adresi: Babıâli Caddesi No.: 29 İstanbul, Telefon: 27 39 61 ☆ İdare yeri: Meşrutiyet Caddesi Altın Han No. 17 Ankara ☆ Dizgi ve baskı: Son Telgraf Matbaası, İstanbul, Telefon: 27 54 12 ☆ İstanbul dağıtımı: Fuat Bute,

Telefon: 27 89 49 ☆ Ankara dağıtımı: Ankara Umum Gazete Bayileri Kooperatifi ☆ Ege Bölgesi Dağıtım: Orhan Özışman, İzmir ☆ Anadolu dağıtım: Sabri Özakar, İstanbul, Telefon: 27 23 68 ☆ Yıllık abonesi: Yurt içi 20 TL. Avrupa uçak: 60 TL., Amerika uçak: 150 TL. ☆ İlan santimi 20 TL. Yayın ilânları % 50 indirimlidir.